

Consequences of Marital Infidelity in Iran; Meta-Synthesis Study

Sharifi-Saei, M. H.¹

<https://dx.doi.org/10.22084/CSR.2023.26768.2148>

Received: 2022/08/28; Accepted: 2023/02/26

Type of Article: **Research**

Pp: 165-204

Abstract

The purpose of this research was to identify and classify the consequences of marital infidelity in Iranian society. In this research, 78 scientific articles in Iran that deal with the issue of marital infidelity were identified and analyzed by qualitative meta-synthesis method. All the findings of these articles were extracted and analyzed and classified in a multi-stage coding process. The results of this research showed that marital infidelity in Iran has various consequences. These consequences can be categorized into at least eight different categories, which include the following: 1. Emotional and Psychological Consequences, 2- Cognitive Consequences, 3- Family Consequences, 4- Social Consequences, 5- Economic Consequences, 6- Individual Consequences, 7- Physical Consequences, and 8- Consequences on Children. Each of these 8 categories of consequences is itself divided into smaller types of consequences. The present study has tried to study and analyze these consequences. Finally, these consequences and its subcategories are presented in the form of a conceptual model.

Keywords: Marital Infidelity, Sexual Infidelity, Emotional Infidelity, Extramarital Involvement, Qualitative Meta-Synthesis.

I. Department of Sociology, Faculty of Social Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran

Email: sharifisaei@ut.ac.ir

Citations: Sharifi Saei, M. H., (2023). "Consequences of Marital Infidelity in Iran; Meta-Synthesis Study". *Two Quarterly Journal of Contemporary Sociological Research*, 12(22): 165-204. doi: 10.22084/csr.2023.26768.2148

Homepage of this Article: https://csr.basu.ac.ir/article_5019.html?lang=en

1. Introduction

Marital infidelity is one of the cases that have many negative attitudes towards it in society. It is hard to think of another act that different people oppose more than marital infidelity. In one survey, 91 percent of adults in the United States believe that marital infidelity is morally wrong. This level of opposition was a higher percentage than opposition to suicide or polygamy (Monesh, 2015). Most married people expect their spouse to be in the marriage, to have sex only with them, and assume that their spouse expects the same from them (Triss & Giessen, 2000). However, statistics show that marital infidelity is a common phenomenon in marriage (Atkins et al., 2001; Dupri et al., 2007). Various researches show that 11 to 70 percent of married people in different societies cheat during their married life (Gordon et al., 2004; Blau and Hartnett, 2005). Infidelity has serious consequences for the marital relationship (Peloso and Spina, 2008) and is one of the most common reasons for couple therapy for families (Wiseman et al., 1997). However, extramarital relationships outside of marriage are considered by family counselors as one of the most difficult problems to treat (Gordon et al., 2005). Marital infidelity is one of the main causes of divorce in different societies (Tagler, 2013). For this reason, such relationships need a deeper understanding.

However, the disclosure of marital infidelity has different consequences for couples. After the disclosure of infidelity, couples face various changes and transformations in their personal lives, which can involve and transform them in various biological, social, psychological and even cognitive aspects. In this regard, the present study has studied and reviewed various researches in the field of marital infidelity in Iran. This research seeks to find out what consequences the disclosure of marital infidelity among Iranian couples has had for them.

2. Method

The current research is of qualitative methods. This research was done using the “qualitative meta-synthesis” method. The meta-synthesis method is a relatively new approach in qualitative studies in Iran. The purpose of meta-synthesis is to classify a set of qualitative findings from different studies and to analyze, interpret and classify them. In other words, the purpose of meta-synthesis method is to present a new and coherent interpretation of the results of qualitative studies in previous researches. The sampling method in the present study, which was carried out with the meta-synthesis method, was

a purposive sampling method. In this regard, the sampling framework has been determined in terms of “Inclusion Criterion” and “Exclusion Criterion”. Entry criteria and exit criteria are different but successive steps of the sample screening and refinement process in metacomposite study. In this regard, all valid scientific researches that have been conducted in recent years in Iran in the field of marital infidelity were studied and analyzed. Finally, after various reviews, 78 scientific articles were selected to conduct a meta-composite study in this research.

3. Data

The findings of the present study showed that the consequences of marital infidelity can be categorized in the form of at least 8 general categories: 1- emotional and psychological consequences; 2- cognitive consequences; 3- family consequences; 4- social consequences; 5- economic consequences; 6- Individual consequences; 7- physical consequences; and 8- Consequences on children. Each of these categories is divided into different subcategories.

In this regard, the emotional and psychological consequences of marital infidelity, including such things as “post-traumatic stress disorder (PTSD)”, “depressive disorder”, “feelings of anger and aggression”, “reduced self-confidence”, “decreased self-esteem”, “Feelings of hatred” and “mourning and regret”. The cognitive consequences of infidelity include “cognitive disturbances” and “changes in the victim’s values”. The family consequences of infidelity include “domestic violence”, “emotional separation”, “revenge responses” and “possibility of divorce” for couples. Social consequences also include “feeling of insecurity”, “feeling of mistrust” and “damage to one’s social network”. Also, the economic consequences include “threat of job status” and “threat of family financial resources”. Individual consequences include “decrease in attention to oneself”, “decrease in quality of life” and “probability of sexually transmitted diseases”. Physical consequences also include things like “sleep disorder”, “hormonal disorder”, “appetite disorder”, “change in body weight”, the possibility of “heart problems” (broken heart syndrome) and so on. Finally, the consequences of infidelity on children include “damage to children’s mental health” (probability of depression, insecure attachment in children), “decrease in children’s peace of mind”, “fear of children’s future” and their “educational decline”.

4. Conclusion

Marital infidelity is a phenomenon with many causes. On the other hand, marital infidelity has diverse and multi-layered consequences. The findings of this research showed that marital infidelity causes both physical and psychological harm to the individual and harms the family as well. On a larger level, the increase in marital infidelity in the society, with the increase in the probability of divorce, domestic and social violence, and the increase in delinquent children in the society, also harms the social life. For this reason, Iranian researchers in recent years and in various scientific fields such as psychology, sociology, medicine and the like have tried to examine the consequences of marital infidelity from different aspects.

The findings of this study showed that most of the researches that have been conducted in recent years in the field of marital infidelity in Iran have focused on psychological, psychiatric and medical approaches. For this reason, most of the consequences identified in the field of marital infidelity include psychological, psychiatric and medical consequences. In the meantime, fewer researches have analyzed this phenomenon from sociological, demographic, anthropological, economic and similar perspectives. For this reason, we have little information about the consequences of infidelity from the perspective of these important fields of study. For example, according to previous researches, we know very well that marital infidelity causes psychological damage to the individual and the family, but in this case, marital infidelity mostly occurs in which social classes. We have little information. Or we have much less information about which age groups are more harmed by marital infidelity. Also, we do not know whether the damage of marital infidelity is more in urban areas or in rural areas? Or what effect do the cultural (or even religious) differences among the victims of infidelity have on the type of encounter they face with their spouse's marital infidelity and its possible damages? Or how and with what mechanism the amount of cultural, economic and social capitals of the victims of marital infidelity can play a role in facing the marital infidelity of their spouses, and how can the small or large amount of these capitals affect the consequences of infidelity? Increase or decrease marriage? These examples are just some of the cases that have received less attention in research on marital infidelity in Iran, and the reason for this is the less attention paid by some researchers from social sciences to the study of marital infidelity.

پیامدهای خیانت زناشویی در ایران؛ مطالعه فراترکیب

محمد حسین شریفی‌ساعی^۱

شناسه دیجیتال (DOI): 10.22084/CSR.2023.26768.2148

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۰۶، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۲/۰۷

نوع مقاله: پژوهشی

صص: ۲۰۴-۱۶۵

چکیده

هدف این پژوهش، شناسایی و طبقه‌بندی پیامدهای خیانت زناشویی در جامعه ایرانی بوده است. در این راستا، ۷۸ مقاله علمی در ایران که به موضوع خیانت زناشویی پرداخته‌اند با روش فراترکیب، مورد شناسایی و تحلیل قرار گرفت. تمام یافته‌های این مقالات، استخراج گردید و در یک فرآیند کدگذاری چندمرحله‌ای تحلیل و طبقه‌بندی شد. نتایج پژوهش گویای آن است که پیامدهای خیانت زناشویی در ایران، چندگانه و چندلایه است و آن‌ها را می‌توان حداقل در قالب هشت مقوله متفاوت، دسته‌بندی کرد که شامل موارد پیش‌رو است؛ ۱- پیامدهای عاطفی و روانی؛ ۲- پیامدهای شناختی؛ ۳- پیامدهای خانوادگی؛ ۴- پیامدهای اجتماعی؛ ۵- پیامدهای اقتصادی؛ ۶- پیامدهای فردی؛ ۷- پیامدهای جسمی؛ و ۸- پیامدها بر روی فرزندان. در این زمینه، پیامدهای عاطفی و روانی خیانت زناشویی، شامل مواردی چون: «اختلال اضطراب پس از سانحه (PTSD)»، «اختلال افسردگی»، «احساس خشم و پرخاشگری»، «کاهش اعتماد به نفس»، «کاهش عزت نفس»، «احساس تنفر» و «سوک و حسرت» بوده است. پیامدهای شناختی خیانت، شامل «آشفته‌گی‌های شناختی» و «تغییر ارزش‌های قربانی» است. پیامدهای خانوادگی خیانت نیز شامل «خشونت خانگی»، «جدایی عاطفی»، «پاسخ‌های انتقامی» و «احتمال طلاق» زوجین بوده است. پیامدهای اجتماعی نیز شامل: «احساس ناامنی»، «احساس بی‌اعتمادی» و «آسیب به شبکه اجتماعی فرد» است؛ هم‌چنین پیامدهای اقتصادی نیز شامل: «تهدید وضعیت شغلی» و «تهدید منابع مالی خانواده» است. پیامدهای فردی نیز شامل «کاهش توجه به خود»، «کاهش کیفیت زندگی» و «احتمال بروز بیماری‌های مقاربتی» است. پیامدهای جسمی نیز شامل مواردی چون: «اختلال خواب»، «اختلال هورمونی»، «اختلال در اشتها»، «تغییر وزن بدن»، «احتمال بروز مشکلات قلبی» (سندرم قلب شکسته) و نظایر آن است. در نهایت پیامدهای خیانت بر روی فرزندان نیز شامل: «آسیب به سلامت روانی فرزندان» (احتمال افسردگی، دل‌بستگی نایمن در فرزند)، «کاهش آرامش فرزندان»، «ترس از آینده فرزندان» و «افت تحصیلی» آن‌هاست.

کلیدواژگان: خیانت زناشویی، خیانت جنسی، خیانت عاطفی، روابط فرازناشویی، فراترکیب کیفی، بی‌وفایی.

۱. دکتری جامعه‌شناسی، گروه جامعه‌شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

Email: Sharifisaei@ut.ac.ir

ارجاع به مقاله: شریفی‌ساعی، محمد حسین، (۱۴۰۲). پیامدهای خیانت زناشویی در ایران؛ مطالعه فراترکیب. پژوهش‌های جامعه‌شناسی معاصر: ۲۲(۱۲): ۱۶۵-۲۰۴. doi: 10.22084/csr.2023.26768.2148

صفحه اصلی مقاله در سامانه نشریه: https://csr.basu.ac.ir/article_5019.html?lang=fa

۱. مقدمه

خیانت زناشویی^۱، از جمله مواردی است که بیشترین نگرش‌های منفی در جامعه نسبت به آن وجود دارد. به سختی می‌توان به عمل دیگری فکر کرد که افراد مختلف، بیشتر از خیانت زناشویی با آن مخالفت کنند. براساس یک نظرسنجی، ۹۱٪ از بزرگسالان در آمریکا، خیانت زناشویی را از نظر اخلاقی اشتباه می‌دانند؛ این سطح از مخالفت‌ها، درصدی بالاتر از مخالفت با خودکشی، چندهمسری، یا شبیه‌سازی انسان بود (مونش، ۲۰۱۵). اکثریت قریب به اتفاق افراد متأهل انتظار دارند که همسرشان در ازدواج، فقط با آن‌ها رابطه جنسی داشته باشد و تصور می‌کنند که همسرشان نیز همین انتظار را دارد (تریس و گیسن، ۲۰۰۰). با این حال، بین «نگرش به خیانت» و «رفتار خیانت»، فاصله بس بسیار است؛ چراکه آمارها نشان می‌دهد که خیانت زناشویی، از قضا یک پدیده رایج در ازدواج است (آتکینز و همکاران، ۲۰۰۱؛ دوپری و همکاران، ۲۰۰۷). تحقیقات مختلف گویای آن است که معمولاً از ۱۱ تا ۷۰٪ از متأهلین در جوامع گوناگون، در طول زندگی زناشویی خود خیانت می‌کنند (گوردون و همکاران، ۲۰۰۴؛ بلاو و هارتنت، ۲۰۰۵). خیانت، عواقب جدی برای رابطه زناشویی به همراه دارد (پلوسو و اسپینا، ۲۰۰۸) و یکی از شایع‌ترین دلایل زوج درمانی برای خانواده‌هاست (ویزمن و همکاران، ۱۹۹۷). با این حال، روابط فرزندناشویی خارج از ازدواج توسط مشاوران خانواده، به عنوان یکی از دشوارترین مشکلات برای درمان قلمداد می‌شود (گوردون و همکاران، ۲۰۰۵) و یکی از عوامل اصلی طلاق در جوامع مختلف است (تاگلر، ۲۰۱۳). به همین دلیل، این‌گونه روابط نیاز به درک عمیق‌تری دارد.

خیانت زناشویی با عوامل متعددی مرتبط است. نتایج پژوهش‌های مختلف نشان می‌دهند که خیانت با جنسیت رابطه دارد؛ مردان بیشتر از زنان دچار خیانت زناشویی می‌شوند (اشمیت، ۲۰۰۳؛ برند و همکاران، ۲۰۰۷؛ آتکینز و کسل، ۲۰۰۸؛ آداموپولو، ۲۰۱۳؛ آپوستولو و پانیوتو، ۲۰۱۹). آن‌ها کمتر از زنان، خیانت زناشویی را محکوم می‌کنند (لوپز و همکاران، ۲۰۲۰) و بیشتر از زنان، بدون حتی وجود نارضایتی در زندگی زناشویی خود هم وارد روابط مبتنی بر خیانت می‌شوند (گلس و رایت، ۱۹۸۵؛ ۱۹۹۲؛ نیومن، ۲۰۰۸). این درحالی است که زنان عمدتاً هنگامی تمایل بیشتری به درگیر شدن در خیانت زناشویی دارند که رضایت زناشویی آن‌ها کاهش یافته باشد (پرینس و همکاران، ۱۹۹۳). درواقع، زنانی که رضایت بیشتری از رابطه با همسر خود گزارش می‌کنند، تمایل کمتری برای انجام خیانت دارند (آپوستولو و پانیوتو، ۲۰۱۹). از طرفی، برخی محققان بیان کرده‌اند که بین خیانت زناشویی مردان و زنان، «تفاوت کیفی» وجود دارد و نه صرفاً «تفاوت کمی»؛ بدین معنا که مردان، بیشتر تمایل دارند که وارد «خیانت جنسی» شوند و زنان، «خیانت عاطفی» (آداموپولو، ۲۰۱۳).

خیانت با وضعیت اقتصادی هم رابطه دارد. افرادی که درآمد بالاتری دارند، احتمال بیشتری دارد که وارد خیانت زناشویی شوند (گل‌س و رایت، ۱۹۸۵؛ آتکینز و همکاران، ۲۰۰۱)؛ زیرا افراد با درآمد بالاتر، ممکن است در زندگی حرفه‌ای خود با فرصت‌های بیشتری برای ورود به روابط فرازناشویی داشته باشند (آلن و همکاران، ۲۰۰۵). خیانت با وضعیت دین‌داری هم مرتبط است. افرادی که تأکید بیشتری بر مذهب و معنویت در زندگی خود دارند، کمتر درگیر خیانت زناشویی می‌شوند (بلاو و هارتنت، ۲۰۰۵؛ بوردت و همکاران، ۲۰۰۷؛ ویشمن و همکاران، ۲۰۰۷؛ دی‌ماریس، ۲۰۰۹). حضور بیشتر در مراسم مذهبی، با احتمال خیانت کمتر، ارتباط دارد (بوردت و همکاران، ۲۰۰۷؛ آتکینز و کسل، ۲۰۰۸).

خیانت با سن نیز رابطه دارد؛ بیشترین وقوع خیانت در بین بزرگسالان جوان رخ می‌دهد و نه بزرگسالان میان‌سال و بالاتر (آداموپولو، ۲۰۱۳). خیانت با تجربه روابط پیش از ازدواج هم مرتبط است. افرادی که تنوع زیادی از روابط جنسی و عاطفی متعدد در پیش از ازدواج را تجربه کرده‌اند، احتمال بیشتری دارد که بعد از ازدواج نیز دچار خیانت زناشویی شوند (تریس و گیسس، ۲۰۰۰؛ فورست و تاندفر، ۱۹۹۶). خیانت با نقش فرصت‌ها هم رابطه دارد؛ افرادی که به دلیل وضعیت فعالیت خود (نوع کار، سطح تحصیل و امثال آن)، فرصت‌های بیشتری برای ارتباط با جنس مخالف دارند، احتمال بیشتری دارد که وارد روابط فرازناشویی شوند (بلاو و هارتنت، ۲۰۰۵؛ گمر، ۲۰۱۳: ۴۴). در همین راستا، خیانت با موقعیت شغلی افراد نیز رابطه دارد؛ در بین مردان، آن‌هایی که از موقعیت بالاتری برخوردارند، به دلیل دستیابی به فرصت‌های بیشتر و هم‌چنین قدرت اقتصادی بالاتر، احتمال خیانت در بین آن‌ها بیشتر است (لامرز و همکاران، ۲۰۱۱).

در برخی موارد، خیانت به دلیل دستیابی به رفاه بالاتر صورت می‌گیرد؛ این وضعیت در بین زنان رایج‌تر است تا از طریق ارتباط با مدیران ارشد، به بهبود وضعیت شغلی و تحصیلی خود در محیط کار دست یابند (بوئگ‌هوت و همکاران، ۱۹۹۹). هم‌چنین خیانت با توسعه تکنولوژی‌های ارتباطی نیز رابطه دارد. پیشرفت‌های سریع فناوری و گسترش شبکه‌های اجتماعی مجازی، نه تنها روابط با افراد دیگر را تسهیل کرده است، بلکه این روابط را پنهان کرده است. شبکه‌های اجتماعی توانسته‌اند فرآیند آشنایی و ترتیب جلسات مخفیانه با طیف وسیع‌تری از همسران احتمالی را فراهم کنند که در نتیجه آن، روابط کوتاه‌مدت و خیانت زناشویی تسهیل شده است (تایمرمنس و همکاران، ۲۰۱۸)؛ به همین دلیل، «خیانت آنلاین»^۲ یکی از پدیده‌های رو به گسترش در جهان امروز قلمداد می‌شود. خیانت‌هایی که از فضای مجازی آغاز می‌شود و یا در همانجا مدیریت می‌گردند (میلهم، ۲۰۰۷).

یکی دیگر از مهم‌ترین و ثابت‌شده‌ترین عوامل پیش‌بینی‌کننده خیانت، نارضایتی از رابطه با شریک زندگی است (آداموپولو، ۲۰۱۳؛ گلس و رایت، ۱۹۸۵؛ مارکه همکاران، ۲۰۱۱؛ پرویتی و آماتو، ۲۰۰۴؛ تامسون، ۱۹۸۳؛ ویشمن و همکاران، ۲۰۰۷). خیانت با میزان نارضایتی جنسی و عاطفی رابطه دارد؛ اگرچه در برخی موارد، افراد بدون نارضایتی جنسی و عاطفی هم وارد روابط خیانت‌آمیز می‌شوند، ولی با افزایش نارضایتی جنسی و عاطفی، احتمال خیانت هم افزایش می‌یابد. در یک مطالعه برروی بیش از ۴۰۰۰ پاسخ‌دهنده، در مقایسه با کسانی که در ازدواج خود «بسیار خوشحال» بودند، افرادی که گزارش دادند در رابطه با همسر خود، «خیلی خوشحال» نیستند، چهار برابر بیشتر اعلام کردند که احتمال دارد درگیر رابطه جنسی یا عاطفی خارج از ازدواج شوند (آتکینز و همکاران، ۲۰۰۱). در واقع، تعارض زناشویی بین زوجین از عوامل مستعدکننده قوی برای وقوع خیانت هستند (آلن و همکاران، ۲۰۰۵). با این حال، فقط نارضایتی زناشویی منجر به خیانت نمی‌شود، بلکه خیانت هم منجر به نارضایتی زناشویی می‌شود؛ به عبارتی، نتایج برخی تحقیقات گویای آن است که رابطه بین خیانت و نارضایتی زناشویی، ممکن است دو طرفه باشد (فینچام و می، ۲۰۱۷). در یک مطالعه طولی ۱۷ ساله، افرادی که در یک ازدواج ناخوشایند قرار داشتند، بیشتر احتمال داشت که درگیر خیانت و رابطه جنسی خارج از ازدواج شوند؛ روابطی که در مرحله بعد، شادکامی زناشویی را در وضعیتی منفی‌تر و احتمال طلاق را هم بیشتر می‌کرد (پرویتی و آماتو، ۲۰۰۴).

با این حال، با وجود این که خیانت یک تجربه بسیار آسیب‌زا است که پیامدهای گوناگونی را به همراه دارد، ولی همه زوج‌هایی که خیانت زناشویی را تجربه می‌کنند پس از کشف آن به رابطه خود پایان نمی‌دهند (آبراهامسون و همکاران، ۲۰۱۲). فرآیندهای دشوار عاطفی و رابطه‌ای در بین زوج‌هایی که افشای خیانت زناشویی را در زندگی خود تجربه کرده‌اند، توسط تعدادی از محققین توصیف شده است. «اولسون» و همکارانش (۲۰۰۲) فاز اول را به عنوان مرحله‌ای توصیف می‌کنند که در آن احساسات منفی شدیدی نسبت به شریک زندگی ایجاد می‌شود. در این مرحله، طرفین با شوک افشای خیانت و بسیاری از احساسات غیرقابل‌کنترلی که فعال شده است، روبه‌رو می‌شوند که انواع آسیب‌های روانی، فردی، خانوادگی و اجتماعی را برای زوجین به همراه دارد. مرحله دوم، مرحله تعلیق زمانی است که زن و شوهر توافق می‌کنند که آسیب را کنار بگذارند و سعی کنند به زندگی خود ادامه دهند. در مرحله سوم این، زوج‌ها بیشتر به آینده گرایش دارند و بر «بازسازی اعتماد» در رابطه تمرکز می‌کنند. عوامل مرتبط با ادامه روابط پس از خیانت شامل سطح انگیزه برای حفظ زندگی مشترک و ظرفیت بخشش توسط قربانی خیانت در رابطه است (اتوود و سیفر، ۱۹۹۷؛ هالفورد و همکاران، ۱۹۹۷). برخی دیگر

به بررسی این موضوع پرداخته‌اند که زوج‌ها برای بازسازی یا حفظ رابطه چه کاری باید انجام دهند، مانند: التیام آسیب‌های خود، بخشیدن شریک زندگی‌شان و مشاوره گرفتن (ویشمن و همکاران، ۱۹۹۷).

با این همه، افشای خیانت زناشویی، پیامدهای مختلف و چندلایه را برای هر دو طرف رابطه به همراه دارد. بعد از افشای خیانت، زوجین با تغییرات و تحولات گوناگونی در زندگی شخصی خود روبه‌رو می‌شوند که می‌تواند ابعاد مختلف زیست‌شناختی، اجتماعی، روانی و حتی شناختی آن‌ها را درگیر و دگرگون کند. در سال‌های اخیر، پژوهش‌های متعددی در حوزه خیانت زناشویی، به پیامدهای افشای خیانت زناشویی و آسیب‌های آن پرداخته‌اند. در این بین، غالب این پژوهش‌ها هر یک از منظرهای خاص (به‌طور مثال: از منظر روان‌شناختی، جامعه‌شناختی و امثال آن) به این موضوع نگریسته‌اند، اما کمتر پژوهشی را می‌توان سراغ گرفت که به تلفیق و ترکیب همه این پژوهش‌ها و شناسایی و طبقه‌بندی پیامدهای مختلف از منظرهای گوناگون در قالب یک مطالعه واحد پرداخته باشد. این همان رسالتی است که مطالعه حاضر به دنبال آن است و کوشیده است که تا حد امکان در آن مسیر قدم بردارد.

پرسش‌های پژوهش: در این راستا، پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به این سؤال بوده است که بر طبق مطالعات پیشین در ایران، افشای خیانت زناشویی، چه پیامدهایی برای افرادی که درگیر آن هستند به همراه داشته است؟ و این پیامدهای گوناگون را در قالب چه مقوله‌ها و مضامینی می‌توان طبقه‌بندی کرد؟

۲. پیشینه پژوهش

خیانت زناشویی می‌تواند تأثیر مخرب و ویرانگری بر ازدواج و افراد داشته باشد (بیرد و همکاران، ۲۰۰۷) و تهدیدی جدی برای سلامت عاطفی و روانی افرادی قلمداد می‌شود که با خیانت شریک جنسی و عاطفی خود روبه‌رو شده‌اند. محققانی که خیانت زناشویی را مطالعه می‌کنند عمدتاً بر روی سه سؤال کلیدی تمرکز کرده‌اند؛ نخست، برخی به دنبال پاسخ به این سؤال هستند که چگونه و چرا نرخ خیانت زناشویی در طول زمان تغییر کرده است. در این دسته از مطالعات، محققان به روندهای اجتماعی گسترده و چگونگی ارتباط آن‌ها با نرخ خیانت زناشویی توجه کرده‌اند. دسته دوم از پژوهش‌ها، به دنبال پاسخ به این سؤال بوده‌اند که چرا برخی افراد تصمیم به خیانت زناشویی می‌گیرند و برخی دیگر، این کار را نمی‌کنند. این دسته از مطالعات به دنبال پاسخ به این سؤال هستند که چه عوامل فردی، اجتماعی و روانی در بروز خیانت زناشویی دخیل هستند. سومین دسته از پژوهش‌ها، نه بر روی میزان خیانت زناشویی و نه حتی عوامل

شکل دهنده خیانت تمرکز کرده‌اند، بلکه توجه آن‌ها بر روی پیامدهای خیانت زناشویی برده‌اند تا انواع پیامدها و عوارض مختلف خیانت در سطح فردی، روانی، خانوادگی، اجتماعی، پزشکی و امثال آن را مورد مطالعه قرار دهند. پژوهش حاضر از جنس دسته سوم است و سعی کرده است که با بهره‌گیری از روش فراترکیب مطالعات مختلف در حوزه پیامدهای خیانت زناشویی در ایران، تحلیلی طبقه‌بندی شده و جامع‌نگر از انواع پیامدهای خیانت زناشویی در جامعه ایرانی ارائه دهد.

خیانت زناشویی، یک پدیده تک علتی نیست؛ بلکه چند علتی است و پیامدهای آن نیز، چندگانه و چندلایه است. به همین دلیل، محققان مختلف از منظرهای گوناگونی مثل: روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، زیست‌شناسی، پزشکی و نظایر آن در چند دهه اخیر به این موضوع حساس در پژوهش‌های خود پرداخته‌اند. در ادامه، نتایج برخی از مهم‌ترین مطالعات و پژوهش‌های مختلف در حوزه خیانت زناشویی را در کشورهای گوناگون مورد بررسی و واکاوی قرار می‌دهیم تا با وضعیت این پدیده در سطح جهان بیشتر آشنا شویم.

خیانت جنسی، عاطفی و آنلاین می‌تواند به طول عمر رابطه عاشقانه آسیب برساند. قربانیان خیانت اکثراً گزارش می‌دهند که رفتارهای فرازناشویی همسرشان به کیفیت رابطه اولیه آن‌ها لطمه‌های شدیدی زده است (هانسن، ۱۹۸۷) در این بین، زنان بیشتر از خیانت عاطفی همسر خود پریشان می‌شوند؛ در حالی که مردان، بیشتر از خیانت جنسی همسر خود برآشفته می‌شوند (باس و هاسلتون، ۲۰۰۵؛ بارت و همکاران، ۲۰۰۶) و نارضایتی زناشویی در جایی که خیانت، هم از نوع جنسی و هم عاطفی باشد، بیشترین میزان را دارد (گلس و رایت، ۱۹۸۵). یکی از مهم‌ترین پیامدهای خیانت زناشویی، طلاق است. مطالعات مختلف نشان می‌دهند که خیانت جنسی شایع‌ترین علت طلاق در ایالات متحده (آماتو و پرویتی، ۲۰۰۳؛ گاتمن، ۱۹۹۹) و در سراسر جهان (بتزیگ، ۱۹۸۹؛ باس، ۲۰۰۰) است. «آماتو» و «پرویتی» (۲۰۰۳) گزارش می‌دهند که خیانت جنسی، بیشتر از هر عامل دیگری، از جمله: مصرف الکل و مواد مخدر، سوءاستفاده جسمی و یا ذهنی، ناسازگاری بین فردی و فقدان عشق و محبت، منجر به طلاق زوجین می‌شود. با این حال، حتی اگر خیانت زناشویی منجر به طلاق نشود بازهم خانواده را دچار آسیب‌های متعدد می‌کند. محققان گزارش می‌دهند زمانی که یک ازدواج بعد از تجربه خیانت، به طلاق منجر نمی‌شود بازهم به حالت عادی برنمی‌گردد، بلکه اغلب «در یک فضای ناخوشایند یا منفی» حفظ می‌شوند (چارنی و پارناس، ۱۹۹۵؛ ۱۰۶). در جایی که خیانت عاطفی با خیانت جنسی ترکیب می‌شود، درگیری عاطفی با شریک زندگی، بیشتر می‌شود و این وضعیت، پیامدهای بدتری را برای رابطه زوجین به همراه خواهد داشت (گلس، ۲۰۰۳؛ شاکلفورد و باس، ۱۹۹۷).

قربانی خیانت می‌تواند با پیامدهای مختلف و احتمالاً مرتبط با هم، از جمله: اختلالات عاطفی، شناختی، رفتاری و جسمی روبه‌رو شود. به‌طور خاص، خیانت زناشویی می‌تواند بر سلامت روحی و جسمی فردی که توسط همسرش مورد خیانت قرار گرفته است تأثیر منفی بگذارد و می‌تواند به رفتارهای ناسازگارانه و مخرب سلامتی کمک کند؛ به‌طور مثال، قربانیان خیانت زناشویی در روابط عاطفی خود، دچار سبک دل‌بستگی ناایمن می‌شوند؛ یعنی سبکی از دل‌بستگی که مبنای ارتباط آن‌ها را بر پایه بی‌اعتمادی به طرف مقابل شکل می‌دهد (بیرد و همکاران، ۲۰۰۷؛ فیرون، ۲۰۱۰). به‌همین دلیل، این افراد، کمتر می‌توانند به شریک زندگی خود (و یا حتی شرکای بعدی خویش) در بلندمدت اعتماد کنند. آن‌ها دچار بی‌اعتمادی در زندگی شخصی و اجتماعی می‌شوند که می‌تواند زندگی آن‌ها را در عرصه‌های مختلف، تحت تأثیر قرار دهد.

هم‌چنین نتایج مطالعات مختلف نشان می‌دهد که قربانی خیانت می‌تواند با پیامدهای شناختی قابل توجهی روبه‌رو شود. برای قربانی خیانت، باورهای فرهنگی مبتنی بر این‌که شریک زندگی، می‌تواند امنیت و ثبات را در روابط عاشقانه فرومی‌ریزد. خیانت عاشقانه می‌تواند توانایی عمومی قربانی را برای اعتماد به دیگران مختل کند و روابط پس از خیانت اغلب با بی‌اعتمادی قربانی به توانایی شریک خیانتکارش برای وفادار ماندن و نوعی پارانوایی مزمن از احتمال خیانت‌های آینده مشخص می‌شود (جانسون، ۲۰۰۵؛ شاد و سندبرگ، ۲۰۱۲؛ جوزف، ۲۰۱۸). با توجه به این‌که شریک خیانتکار دیگر نمی‌تواند به‌عنوان پایگاه امن شریکی که به او خیانت شده باشد، پتانسیل چنین درهم شکستن باورهای اصلی از دیدگاه الگوهای دل‌بستگی تعجب‌آور نیست. همسرانی که مورد خیانت واقع شده‌اند ممکن است دنیا را دیگر به‌عنوان مکانی امن و قابل پیش‌بینی نبینند؛ زیرا وقایع زندگی شخصی، باور اساسی آن‌ها را در مورد ازدواج به‌عنوان صمیمی‌ترین شکل رابطه به چالش کشیده است؛ آن‌ها ممکن است در مورد این باور که هر دو طرف از رابطه باید از نظر عاطفی و جنسی به یک‌دیگر متعهد باشند و نه به هیچ‌کس دیگری، دچار تردیدهای اساسی شوند (بیرد و همکاران، ۲۰۰۷). هم‌چنین بخش قابل توجهی از افرادی که قربانی خیانت توسط شریک زندگی خود می‌شوند به اعتماد به نفس^۳ و عزت نفس^۴ آن‌ها آسیب‌های جدی وارد می‌شود (جانسون و همکاران، ۲۰۰۱؛ بیرد و همکاران، ۲۰۰۷؛ جوزف، ۲۰۱۸؛ اولسون و همکاران، ۲۰۰۲). نتایج یک پژوهش نشان داد که ۶۷٪ از شوهران و ۵۳٪ از زنان که قربانی خیانت در زندگی زناشویی شده‌اند، به خودانگاره^۵، اعتماد به نفس شخصی^۶ و اعتماد به نفس جنسی^۷ آن‌ها آسیب وارد شده است (چارنی و پاراناس، ۱۹۹۵). خیانت، دل‌بستگی ایمن را در فرد قربانی تضعیف می‌کند و عزت نفس او را دچار آسیب می‌سازد (جوزف، ۲۰۱۸).

۱۱۶). این تضعیف عزت نفس می‌تواند قربانیان خیانت را دچار احساس بی‌اعتمادی به محیط اطراف کند؛ به نحوی که حتی آن‌ها ممکن است نسبت به تمایلات عاشقانه همسران بالقوه خویش دچار تردیدهای جدی شوند. از طرفی، قرار گرفتن در موقعیت قربانی خیانت می‌تواند به سرزنش خود قربانی در وقوع خیانت هم منجر شود که همین عامل نیز منجر به تضعیف مجدد اعتماد به نفس و عزت نفس قربانی می‌شود. هنگامی که شریک زندگی خیانت می‌کند، این وضعیت نه تنها اعتماد فرد به اطرافیان و احساس امنیت او را دچار تردیدهای اساسی می‌کند، بلکه فراتر از آن، احساس ارزشمندی خود فرد در نزد خویش را هم به شدت آسیب می‌زند (جانسون و همکاران، ۲۰۰۱: ۱۵۰). در این رابطه، تضعیف خودپنداره فرد ممکن است به عنوان پیامد آسیب دل‌بستگی مبتنی بر خیانت درک شود؛ زیرا چنین آسیبی ممکن است به طور ناگهانی و منفی باورهای درونی قربانیان را درمورد خود و دیگران تغییر دهد.

ترکیبی از کاهش ارزشمندی خود، سرزنش خود، فرضیات متلاشی شده درمورد امنیت و اعتماد در یک رابطه عاشقانه و سایر پیامدهای شناختی و عاطفی خیانت زناشویی ممکن است ارتباط بین قربانی شدن خیانت و دوره‌های افسردگی اساسی را توضیح دهد. یک مطالعه نشان داد که ۳۸٪ از زنان قربانی خیانت که هیچ‌گونه سابقه افسردگی نداشته‌اند، بعد از اطلاع از خیانت شریک زندگی‌شان، دچار افسردگی‌های اساسی شده‌اند (کریستین-هرمن و همکاران، ۲۰۰۱). این درحالی است که در بین زنانی که سوابق روانپزشکی داشته‌اند، بعد از وقوع خیانت، ابتلا به افسردگی در آن‌ها تا ۷۲٪ هم گزارش شده است (کانو و اولری، ۲۰۰۰). هم‌چنین نتایج یک مطالعه دیگر نیز نشان داد که ۴۰٪ از افرادی که به دلیل قربانی شدن در خیانت زناشویی از شریک خود جدا شده‌اند، هشت هفته بعد از طلاق و جدایی، علائم افسردگی بالینی را گزارش کرده‌اند (میرنز، ۱۹۹۱). علاوه بر این، تحقیقات نشان می‌دهد که اگر فردی که قربانی خیانت شده است اقدام به طلاق کند علائم افسردگی در او کاهش می‌یابد، ولی اگر همسر خیانتکار طلاق را آغاز کند، احتمال ابتلای همسر وفادار به افسردگی بیشتر است؛ چراکه در این حالت، فرد قربانی، احساس می‌کند که بر رابطه هیچ کنترلی ندارد و اعتماد به نفس شخصی و جنسی او نیز دچار آسیب‌های زیادی می‌شود (سوئنی و هورویتز، ۲۰۰۱). نتایج این مطالعه نشان داد که ممکن است افراد با ابتکار عمل برای فاصله گرفتن از شرکای خیانتکار خود، دوباره حس کنترل خود بر رابطه و اعتماد به نفس خویش را به دست بیاورند، اما اگر در موقعیتی قرار بگیرند که هم به دلیل قربانی شدن خیانت و هم به دلیل تمایل بعدی شریکشان به ترک رابطه، احساس کنترل خود را از دست بدهند، دچار آسیب‌های مضاعف روانی می‌شوند (همان، ۲۰۰۱).

یکی دیگر از پیامدهای افشای خیانت برای شریک قربانی، ظهور تروما و اختلال استرس پس از سانحه^۸ است (براون، ۲۰۰۱؛ چارنی و پارناس، ۱۹۹۵؛ گلس و رایت، ۱۹۹۷؛ لوین، ۱۹۹۸؛ اسپرینگ، ۱۹۹۶). این اختلال، یک آسیب روانی و رفتاری است که می‌تواند به دلیل قرار گرفتن در معرض یک رویداد آسیب‌زا، مانند مطلع شدن از خیانت شریک زندگی ایجاد شود. اختلال استرس پس از سانحه، شامل علائمی چون: برانگیختگی بیش از حد، مشکل در تمرکز، نشخوار فکری و سواس گونه در مورد خیانت کشف شده تاحدی که فعالیت‌های روزانه را مختل کند، مرور وقایع و تصاویر مربوط به خیانت، بی‌حسی عاطفی و سرکوب عاطفی است (بیرد و همکاران، ۲۰۰۷؛ براون، ۲۰۰۱؛ گلس، ۲۰۰۳؛ گوردون و باؤکوم، ۱۹۹۸؛ ۱۹۹۹؛ گوردون و همکاران، ۲۰۰۴؛ ۲۰۰۸؛ کچادوریان و همکاران، ۲۰۱۵؛ لوسترمن، ۲۰۰۵ الف). از دیدگاه دل‌بستگی نایمن، علائم بروز اختلال استرس پس از سانحه ممکن است به علت از دست دادن یک پایگاه امن عاطفی نسبت به شریک زندگی باشد که این احساس امنیت را ارائه می‌داد و حال با افشای خیانت توسط او، این پایگاه امن عاطفی فرو ریخته است.

یکی دیگر از پیامدهای خیانت زناشویی برای قربانی، سوق یافتن او به روابط و رفتارهای مخل سلامت است. نتایج یک مطالعه بر روی قربانیان خیانت زناشویی نشان داد که این افراد، تمایل بیشتری به: غذا خوردن (پرخوری)، مصرف مشروبات الکلی، مواد مخدر و روابط جنسی کنترل نشده پیدا می‌کنند (شروت و ویگل، ۲۰۱۸)؛ هم‌چنین مشکل در به خواب رفتن، کم‌خوابی یا پرخوابی نیز به‌عنوان یکی دیگر از پیامدهای رفتاری قربانی شدن خیانت شناسایی شده است (گلس، ۲۰۰۳؛ لوسترمن، ۲۰۰۵ ب). به‌همین ترتیب، افرادی که پس از تجربه خیانت، سطوح بالایی از پریشانی عاطفی را تجربه می‌کنند، عملکرد آموزشی، تحصیلی و شغلی آن‌ها کاهش، و مصرف الکل افزایش می‌یابد و رفتارهای پیش‌بینی نشده و نامنظم در آن‌ها بیشتر می‌گردد (فیلد و همکاران، ۲۰۱۳). بسیاری از این رفتارها ممکن است منعکس‌کننده افزایش دل‌بستگی نایمن باشند؛ زیرا نشان‌دهنده تلاش‌هایی برای جدا شدن از آشفتگی عاطفی ناشی از خیانت هستند و ممکن است در جایی رخ دهند که فرد قربانی خیانت زناشویی، استراتژی‌های تنظیم هیجانی سازنده‌تری نداشته باشد.

یکی دیگر از پیامدهای خیانت زناشویی، رفتارهای معطوف به شریک خیانتکار است. احساساتی مانند خشم شدید که بسیاری از قربانیان خیانت تجربه می‌کنند، با درگیر شدن در رفتارهای خصمانه، مضر یا مخرب دیگر نسبت به شریک خیانتکار همراه است. چنین راهبردهایی برای مقابله با آسیب دل‌بستگی ممکن است برای بهبود عاطفی و برقراری آشتی در رابطه، نتایج معکوس به‌همراه داشته باشد؛ به‌عنوان

مثال، برخی از قربانیان خیانت زناشویی، وارد فاز «خیانت انتقام‌جویانه» می‌شوند که در آن، با اقدام خیانت توسط خود، به خیانت جنسی شریک زندگی خود «پاسخ متقابل» می‌دهند (گرلینگ و باس، ۲۰۰۰؛ شاو و همکاران، ۲۰۱۳؛ ویسمن و همکاران، ۲۰۰۷) یا ابزار دیگری برای تنبیه شریک زندگی خود برای انتقام می‌یابند که از این طریق، به شریک خود آسیب بزنند (کریونز و همکاران، ۲۰۱۳؛ گوردون و بائوکوم، ۱۹۹۸). خشونت فیزیکی نسبت به شریک خیانتکار، از جمله تجاوز و قتل، نمونه‌های دیگری از چنین رفتارهای مخربی هستند (باس، ۲۰۰۰؛ دالی و ویلسون، ۱۹۸۸؛ دالی و همکاران، ۱۹۸۲؛ گلس، ۲۰۰۳؛ واندلو و کوهن، ۲۰۰۳؛ ویلسون و دالی، ۱۹۹۲). مردان در فرهنگ‌های مردسالارانه ممکن است، به‌ویژه به اعمال انواع خشونت‌های خانگی شدید بر علیه زنان بی‌وفای خود اقدام کنند (دیتیریش و شوئت، ۲۰۱۳؛ سوئر و یورداکول، ۲۰۰۱؛ واندلو و کوهن، ۲۰۰۳). از دیدگاه نظری، چنین خشونت‌هایی در روابط عاشقانه توسط مردان ممکن است نشان‌دهنده یک پاسخ بیرونی سازمان‌یافته به آسیب دل‌بستگی و شکل‌گیری دل‌بستگی نایمن برای آن‌ها باشد (فوناگی، ۱۹۹۹؛ فیرون، ۲۰۱۰).

بی‌اعتمادی قربانی و سوءظن به وفاداری دائمی شریک زندگی خود، می‌تواند به رفتارهای نظارتی بیش از حد و تلاش برای کنترل شریک زندگی منجر شود. همسرانی که به آن‌ها خیانت شده، ممکن است نسبت به جزئیات شکل‌گیری خیانت زناشویی همسر خود وسواس پیدا کنند و محتمل است که بی‌وقفه شریک خیانتکار خود را در مورد آن‌ها مورد سؤال قرار دهند (براون، ۲۰۰۱؛ گلس، ۲۰۰۳؛ گوردون و بائوکوم، ۱۹۹۸؛ میلراد، ۱۹۹۹). قربانیانی که به دنبال خیانت شریک خود، همچنان به او بی‌اعتماد هستند، ممکن است اصرار داشته باشند که برنامه روزانه همسر خویش را با جزئیات بدانند و ممکن است برای شناسایی یا تأیید آن جزئیات، رفتارهای تحقیقاتی مختلفی انجام دهند؛ مانند مواردی چون: زیرنظر گرفتن مخفیانه پیام‌های متنی و فعالیت‌های همسر در شبکه‌های اجتماعی و یا ایمیل‌های شریک زندگی خود، نظارت بر تاریخچه مرورگر آن‌ها، جستجوی لباس یا سایر دارایی‌های آن‌ها برای یافتن سرنخ‌های احتمالی از خیانت جدید، تعقیب کردن فیزیکی شریک زندگی خود، استفاده از فناوری‌های مکان‌یابی تلفن‌های همراه برای ردیابی حرکات شریک در بیرون از خانه، استخدام کارآگاهان خصوصی و امثال آن (میلراد، ۱۹۹۹؛ کراوناس و همکاران، ۲۰۱۳؛ هلسپر و ویتی، ۲۰۱۰؛ هرتلین و همکاران، ۲۰۱۷؛ جوزف، ۲۰۱۸).

قربانیان هم‌چنین ممکن است اصرار کنند که شریک خیانتکارشان از افراد یا موقعیت‌هایی که به خیانت قبلی مربوط می‌شود، دوری کنند (بائوکوم و همکاران، ۲۰۰۶؛ گلس، ۲۰۰۳). از دیدگاه دل‌بستگی نایمن، چنین تلاش‌هایی برای نظارت و کنترل

همسر ممکن است ناشی از سردرگمی، تردید و هراس قربانی درمورد تمایل شریک خیانتکار خود برای باقی ماندن در رابطه خیانت‌آمیز خود باشد (پتزولد و همکاران، ۲۰۱۵). از یک طرف، قربانی خیانت، با وجود صدمه‌ای که به او وارد شده است، ممکن است به همسر خیانتکار خود به‌عنوان پایگاهی امن وابسته بماند، ولی از سوی دیگر، چنین رفتارهای نظارتی و کنترلی، نشان‌دهنده فقدان اعتماد به شریک خیانتکار به‌عنوان یک پایگاه امن است. این وضعیت نشان‌دهنده حدی از سردرگمی و تردید برای قربانیان خیانت زناشویی بعد از افشای وقوع خیانت است.

بررسی ادبیات کنونی نشان می‌دهد که قربانیان خیانت زناشویی با طیف گسترده‌ای از پیامدهای اجتماعی، عاطفی، شناختی، سلامت بین فردی و رفتاری و جسمی مواجه می‌شوند. این موارد، بخشی از نتایج تحقیقات گوناگون درمورد پیامدهای خیانت زناشویی در کشورهای مختلف و عمدتاً کشورهای غربی بود که در بالا آورده شد. حال در ادامه و در بخش یافته‌ها، پژوهش حاضر تلاش می‌کند که پیامدهای خیانت زناشویی را در درون «جامعه ایرانی» و براساس نتایج مطالعات و تحقیقات ایرانی انجام‌گرفته در این حوزه، مورد شناسایی و طبقه‌بندی قرار دهد؛ سپس در بخش نتیجه‌گیری به مقایسه و تحلیل پیامدهای خیانت در جامعه ایرانی و کشورهای مختلف پرداخته می‌شود.

۳. روش پژوهش

پژوهش حاضر به‌لحاظ روش‌شناسی، کیفی و با استفاده از روش «فراترکیب کیفی»^۹ انجام پذیرفته است. روش فراترکیب، رهیافتی نسبتاً جدید در مطالعات کیفی است. هدف از فراترکیب، طبقه‌بندی مجموعه‌ای از یافته‌های کیفی از مطالعات مختلف و تحلیل و تفسیر آن‌هاست که از طریق آن بتوان به توسعه یک نظریه اکتشافی یا مدلی دست یافت که بتواند یافته‌های گروهی از تحقیقات مشابه در مطالعات کیفی را توضیح دهد (والش و دون، ۲۰۰۴: ۲۰۴). به عبارتی، هدف از فراترکیب، ارائه تفسیری تازه و منسجم از نتایج مطالعات کیفی در پژوهش‌های پیشین است. در یک دهه گذشته، روند توجه به مطالعات کیفی در ایران به شکل قابل توجهی افزایش داشته است. در این بین، فراترکیب به تلفیق و دسته‌بندی یافته‌های پژوهش‌های متعدد و گوناگون درمورد یک موضوع خاص می‌پردازد و از این طریق به متخصصان برای شناخت و طبقه‌بندی طیفی از انواع مضامین و یافته‌های مختلف و تحلیل آن‌ها در قالب یک تفسیر جدید کمک می‌کند. بدین طریق، روش فراترکیب منجر به ایجاد بینشی ژرف‌تر و کامل‌تر نسبت به موضوع مورد مطالعه می‌گردد؛ بینشی که ممکن است صرفاً در قالب یک پژوهش واحد و خاص حاصل نشود. از طرفی، با رشد بیش از حد اطلاعات و دانش،

نیاز به شیوه‌های جدیدی برای مدیریت دانش تولید شده است. در این راستا، مطالعات فراترکیب نه تنها برای شناخت و طبقه‌بندی نتایج تحقیقات پیشین کاربرد دارد، بلکه هم‌چنین توانایی شناسایی شکاف‌ها و فقدان‌ها را نیز در موضوعات تحقیقاتی مختلف داراست (اروین^۱ و همکاران، ۲۰۱۱).

با این همه، از آنجا که روش فراترکیب، روشی نسبتاً جدید با پیشینه‌ای اندک (نسبت به سایر روش‌های پژوهشی) در جامعه علمی ایران است، به همین دلیل لازم است که مرز روش شناختی این روش را با سایر روش‌هایی که ممکن است به غلط با آن یکی پنداشته شوند را در همین ابتدای کار مشخص گردند. نکته اول این است که روش فراترکیب، به معنای «تحلیل ثانویه»^{۱۱} نیست. تحلیل ثانویه، تحلیل دوباره «داده‌های خام»^{۱۲} در پژوهش‌های پیشین است. در تحلیل ثانویه، «داده‌های خام» یک تحقیق که قبلاً انجام شده است مورد تحلیل مجدد^{۱۳} قرار می‌گیرد و یا داده‌های خام دو یا چند تحقیق مختلف با یک دیگر ادغام می‌شوند و داده‌ای جدید با تحلیلی متفاوت می‌سازند که بتواند سؤالات تحقیق دوم (ثانویه) را پاسخ دهد؛ به عبارتی، در تحلیل ثانویه، داده‌های خام اولیه، موضوع تحلیل هستند اما تمرکز اصلی در روش فراترکیب، تحلیل «یافته‌ها و نتایج»^{۱۴} تحقیقات پیشین است (سندولسکی و باروسو^{۱۵}، ۲۰۰۷: ۲۰). به طور مثال، داده خام در تحلیل ثانویه کیفی^{۱۶} عبارت است از متن مصاحبه‌ها، مشاهده‌ها و یا دیگر داده‌های به دست آمده در میدان تحقیق که به صورت «خام»^{۱۷} و تحلیل نشده وجود دارند؛ اما مواد اولیه برای تحلیل در فراترکیب شامل یافته‌های تحقیقات گزارش شده قبلی است؛ لذا تحلیل داده‌های خام، موضوع تحلیل اولیه^{۱۸} یا ثانویه است، نه فراترکیب (همان: ۲۰). از سوی دیگر، روش «فراترکیب» را با روش «فراتحلیل» نیز نباید یکی پنداشت. اگرچه هر دو روش به تحلیل یافته‌ها و نتایج تحقیقات قبلی می‌پردازند، اما این دو روش، یکسان نیستند. فراتحلیل، غالباً رویکردی کمی دارد و فراترکیب، رویکردی کیفی. در فراتحلیل، با استفاده از محاسبات آماری به دنبال «تحلیل کمی» از «یافته‌های کمی» هستیم، ولی در فراترکیب، مسیری متفاوت را طی می‌کنیم؛ چراکه هدف از فراترکیب، «تحلیل کیفی» از «یافته‌های کیفی»^{۱۹} در تحقیقات پیشین است (سندولسکی و باروسو، ۲۰۰۷: ۱۸).

۳-۱. مراحل نمونه‌گیری

تکنیک نمونه‌گیری در مطالعه حاضر که با روش فراترکیب انجام شده، به شیوه نمونه‌گیری هدفمند بوده است. در این راستا، چارچوب نمونه‌گیری نیز برحسب «معیارهای ورود»^{۲۰} و «معیارهای خروج»^{۲۱} تعیین شده است. ملاک‌های ورود و ملاک‌های

خروج، گام‌های متفاوت ولی پی‌درپی از فرآیند غربالگری و پالایش نمونه در مطالعه فراترکیب است.

گام نخست، معیارهای ورود به نمونه اولیه است؛ و گام دوم، معیارهای خروج از نمونه نهایی هستند. براساس این دو گام متفاوت، تعداد دقیق نمونه‌ها در مطالعه حاضر مشخص گردیده است. در «معیارهای ورود» این مطالعه، درپی برگزیدن پژوهش‌هایی بوده است که با موضوع و اهداف تحقیق حاضر، منطبق بوده باشند؛ از این‌رو، در گام اول، هر پژوهش و تحقیقی که با موضوعات مرتبط با خیانت زناشویی در سراسر کشور صورت گرفته است به لیست ابتدایی و مقدماتی نمونه‌گیری «وارد» گردید. معیار ورود به نمونه اولیه در پژوهش حاضر، شامل توجه به ملاحظه زیر بود.

• هر مقاله «علمی» در زمینه خیانت زناشویی که به شکل مقاله کامل در فصلنامه‌های علمی و معتبر کشور منتشر شده است و متن این مقالات در دسترس عموم پژوهشگران باشد در لیست اولیه و ابتدایی نمونه‌گیری جای گرفت. در این مرحله، مقاله‌هایی جستجو شدند که روند دقیق داوری علمی را تحت نظر ارزیابان خبره، سپری کرده باشند تا بدین طریق، بتوان به نتایج و دستاوردهای پژوهشی آن‌ها اطمینان کرد.

در گام دوم از فرآیند نمونه‌گیری در این پژوهش، «معیارهای خروج» از نمونه، وارد عمل شدند. این گام، مرحله دوم از فرآیند غربالگری نمونه برای دستیابی به نمونه نهایی بود. در این گام، نگارنده درپی معیارهایی مشخص بود که برطبق آن، از میان مقاله‌های علمی برگزیده شده در مرحله نخست، برخی از مقاله‌های علمی نامرتبط با موضوع پژوهش حاضر، از روند‌گزینش برای قرارگیری در فهرست نهایی مقاله‌های منتخب در نمونه‌گیری، خط خوردند؛ به عبارتی، در معیارهای خروج، سرانجام مقاله‌ها و مطالعاتی برگزیده شدند که برای انجام فراترکیب و تحلیل نهایی در پژوهش حاضر، شایسته و قابل قبول قلمداد شدند. در معیارهای خروج از فرآیند نمونه‌گیری، «حذف» مقاله‌ها و پژوهش‌هایی بوده که در لیست مقدماتی و ابتدایی نمونه‌گیری، داخل شده بودند؛ ولی به علل گوناگون، برای انجام تحلیل نهایی در مطالعه حاضر، مناسب شمرده نشدند. معیارهای خروج در این پژوهش متعدد بودند که می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- مقاله‌هایی که عاری از یک طرح روش‌شناختی دقیق و مشخص بودند.
- مقاله‌هایی که فقط در قسمت «عنوان» مقاله، با موضوع پژوهش حاضر، اشتراک لفظی داشتند، ولی در واقع با آن به لحاظ موضوعی، ارتباط و تناسبی نداشتند؛ همچون مقاله‌هایی که در زمینه «خیانت در امانت» و امثال آن منتشر شده‌اند.
- مقاله‌هایی که در همایش‌ها یا کنفرانس‌های داخلی به چاپ رسیده‌اند. به این

دسته از مقالات به دلیل داوری‌ها و ارزیابی‌های علمی اغلب مبهم، نمی‌توان به یافته‌ها و دستاوردهای پژوهشی آن‌ها به اندازه کافی، اعتماد کرد.

در راستای معیارهای ورود و خروج در روند نمونه‌گیری در پژوهش حاضر، فهرستی از واژگان کلیدی مرتبط با موضوع پژوهش، در پایگاه‌های اطلاعات علمی کشور که در جدول ۱، اسامی آن‌ها ذکر گردیده است مورد کاوش و بررسی قرار گرفت که در مجموع ۴۳۶ عنوان از محتواهای گوناگون، با موضوع خیانت به دست آمد که براساس مراحل سه‌گانه پالایش و غربال‌گری^{۲۲} در سه سطح بررسی «عنوان» مقاله، «چکیده» مقاله و «متن کامل» مقاله‌ها و کاهش حجم نمونه در هریک از این مراحل سه‌گانه، در نهایت ۷۴ مقاله، برای قرارگیری در نمونه نهایی، مناسب ارزیابی شدند. در ادامه و برای اطمینان از دقت نمونه‌گیری، فاز تکمیلی دیگری نیز طراحی شد و در این فاز، «اسامی نویسندگان» و «فهرست منابع» مقاله‌های برگزیده شده نیز برای یافتن مقالات تکمیلی احتمالی، مورد بررسی و جستجو قرار گرفت که در این فاز نیز چهار مقاله جدید و مرتبط با پژوهش حاضر به دست آمد که به فهرست نمونه نهایی پژوهش حاضر، اضافه شد و سرانجام، ۷۸ مقاله علمی و شایسته برای انجام فراترکیب در این مطالعه برگزیده شد.^{۲۳}

جدول ۱. کلیدواژه‌ها و پایگاه‌های اطلاعات علمی جستجو شده در پژوهش حاضر

Tab. 1: Keywords and scientific databases searched in the present study

منابع و پایگاه‌های اطلاعات علمی مورد جستجو	مفاهیم کلیدی مورد جستجو
پایگاه مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (www.sid.ir)	خیانت
پرتال جامع علوم انسانی (www.ensani.ir)	خیانت جنسی / خیانت عاطفی
پایگاه اطلاعات نشریات کشور (www.magiran.com)	خیانت زناشویی
پایگاه مجلات تخصصی نور (www.noormags.com)	روابط فرازناشویی
جوبشگر علمی فارسی (www.elmnet.com)	روابط جنسی فرازناشویی
بررسی «فهرست منابع» مقالات منتخب از پایگاه‌های فوق‌الذکر	روابط خارج زناشویی
بررسی «اسامی نویسندگان» مقالات منتخب از پایگاه‌های فوق‌الذکر	بی‌وفایی / بی‌تعهدی

۳-۲. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

در این مطالعه، فرآیند اصلی تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده از مقاله‌های منتخب و تحلیل آن‌ها با استفاده از تکنیک‌های «کدگذاری»^{۲۴} انجام گرفته است. کدگذاری، مرحله‌ای کانونی در فرآیند تحلیل اطلاعات در پژوهش‌های فراترکیب است. در مطالعه حاضر بر روی اطلاعات به دست آمده از مقالات مورد بررسی، سه فاز یا سه مرحله کدگذاری انجام شده است؛ فاز نخست، شامل «کدگذاری باز»^{۲۵} بود. کدگذاری باز، مرحله‌ای بود که در آن یافته‌های استخراج شده به شکل واحدهای معنادار جداگانه

درآمدند. این مرحله، در آغاز فرآیند تحلیل انجام گرفت. مقصود و هدف اساسی در مرحله کدگذاری باز، مفهوم‌سازی، کشف و یافتن مفاهیم مختلف و برچسب زدن به داده‌های خام موجود در یافته‌ها بود. به‌طورکلی، کدگذاری باز با تفکیک داده‌ها به مفاهیم و عبارات معنی‌دار و توصیف آن‌ها در قالب یک کلمه (یا کُد) به‌دست می‌آید (کربین و استراوس، ۲۰۱۴). در این پژوهش، هر جمله در مقاله‌های مورد مطالعه را که شامل نوعی گزاره خبری، یافته تحلیلی یا نتیجه‌ای را بیان می‌کرد که با موضوع مطالعه حاضر در ارتباط بود، یک برچسب یا کد مفهومی به آن اختصاص داده می‌شد. واحد تحلیل در این پژوهش، جمله بود و نه پاراگراف؛ درواقع، کدگذاری در سطح جملات، انجام شده است. هر پاراگراف، تنوعی از کدهای گوناگون را شامل می‌شد.

سرانجام در جریان کدگذاری باز، ۱۳۵ کد مفهومی مختلف به‌دست آمد. فاز دوم در جریان تحلیل یافته‌ها، مرحله «کدگذاری محوری»^{۲۶} بود. در این مرحله در پژوهش حاضر، کدها و مفاهیم مشابه و نسبتاً هم‌سان در کدگذاری مرحله پیشین، در قالب یک مفهوم جامع‌تر قرار داده شدند. به تعبیر دیگر، تعدادی از مفاهیم اولیه، در زیر چتر یک مفهوم کلان‌تر تجمیع شدند؛ لذا منظور از کدگذاری محوری در این پژوهش، ترکیب کدهای اولیه و انتزاع و تجمیع آن‌ها در قالب یک مفهوم واحد بود. سرانجام با ادغام و یکپارچه‌سازی ۱۳۵ کد اولیه در قالب مفاهیم مشترک کلان‌تر، در نهایت ۳۴ مفهوم کلان‌تر حاصل شد. این مفاهیم نیز با طبقه‌بندی موضوعی و تجمیع و ترکیب آن‌ها در سطح مفهومی انتزاعی‌تر و جامع‌تر، هشت مقوله کلیدی را تشکیل دادند که این مفاهیم، تعیین‌کننده پیامدهای اصلی خیانت زناشویی در خانواده ایرانی بود که در تحقیقات ایرانی به آن‌ها تأکید گردیده است. درواقع، مقوله‌های اصلی در پژوهش حاضر، از ترکیب کدهای محوری به‌دست آمدند.

۴. یافته‌های پژوهش

مجموعه کدها، مفاهیم و مقوله‌های استخراج‌شده از مقالات مورد مطالعه در این پژوهش، در قالب جدول ۲، آورده شده است؛ سپس در ادامه به شرح مبسوط مقوله‌های استنتاج‌شده نیز پرداخته خواهد شد.

۴-۱. کنترل کیفیت؛ اعتبار و قابلیت اطمینان یافته‌ها

منظور از این مرحله در فراترکیب، قضاوت کردن درمورد نتایج پژوهش نیست، بلکه قضاوت کردن درمورد نحوه به‌دست آوردن یافته‌ها و میزان اعتماد و اطمینان به آن‌هاست؛ به عبارتی، در مرحله کنترل کیفیت داده‌ها به دنبال این هستیم که بدانیم آیا

تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش به درستی انجام گرفته است یا خیر؟ هدف محقق در روش فراترکیب، تعمیم نیست؛ لذا پایایی بیرونی مطرح نیست؛ چراکه هدف فراترکیب، عمدتاً ارائه تصویری منسجم، واحد و یکپارچه از کلیت پژوهش‌هایی است که تاکنون در حوزه مورد مطالعه انجام گرفته است؛ بنابراین در اینجا، بحث تعمیم یا همان پایایی بیرونی، چندان مطرح نیست، بلکه اعتبار و قابلیت اطمینان به یافته‌ها مطرح است. در این قسمت، بحث «روش و چگونگی انجام کار» و صحت و دقت یافته‌ها محل سؤال است. به عبارتی، متخصصان دیگر باید ببینند که آیا محقق در پژوهش حاضر، فرآیند کدگذاری‌ها و استخراج مفاهیم و مقولات را به درستی انجام داده است یا خیر؟ برای پاسخ به این سؤال، ضریب کاپا^{۲۷} یا همان ضریب توافق بین متخصصان به کار می‌آید. ضریب پایایی کاپای کوهن^{۲۸}، یک معیار ارزیابی اعتبار تحلیل کیفی است. این ضریب برای محاسبه توافق بین دو کدگذار در تحلیل کیفی استفاده می‌شود. ضریب کاپا، به بررسی اندازه توافق و هماهنگی بین دو فرد، پدیده و یا منبع تصمیم‌گیری می‌پردازد که هر یک به صورت جداگانه مورد اندازه‌گیری قرار گرفته‌اند (حبیب‌پور و صفری شالی، ۱۳۸۸). ضریب کاپا، اندازه‌ای بین ۰ تا ۱ است. این عدد هرچه به ۱ نزدیک‌تر باشد بیانگر توافق بیشتر بین کدگذاران است و هرچه به سمت صفر نزدیک‌تر باشد به معنای توافق کمتر بین کدگذاران و قابلیت اطمینان پایین‌تر پژوهش است. معمولاً در کتاب‌های روش تحقیق، میزان ضریب کاپای مورد قبول را ۰٫۶ به بالا در نظر گرفته‌اند. فرآیند سنجش قابلیت اطمینان در پژوهش حاضر بدین شکل بود که یک فرد متخصص دیگر (ارزیاب)، فرآیند کدگذاری محقق اصلی و نحوه طبقه‌بندی کدها توسط او را مورد بررسی مجدد قرار داد و میزان موافقت خود با کدهای استخراج شده توسط محقق اولیه را اعلام نمود. آن‌گاه میزان توافق در طبقه‌بندی کدها بین فرد «محقق اصلی» و «ارزیاب»، بر طبق ضریب توافق کاپا سنجیده شد که در نهایت، مقدار شاخص کاپا در پژوهش حاضر، ۰٫۷ به دست آمد که عددی مورد قبول تلقی می‌شود.

۴-۲. تحلیل یافته‌های پژوهش

نتایج این مطالعه که مبتنی بر یافته‌های پژوهش‌های انجام شده در زمینه خیانت زناشویی در جامعه ایرانی است، نشان داد که پیامدهای خیانت زناشویی را می‌توان حداقل در قالب «هشت مقوله» متفاوت، دسته‌بندی کرد. هرکدام از این مقوله‌ها نیز خود به مجموعه‌ای از زیرمقوله‌های مختلفی قابل تقسیم هستند. اولین دسته از پیامدهای خیانت زناشویی، «پیامدهای عاطفی و روانی» است. افرادی که قربانی خیانت زناشویی می‌شوند بعد از اطلاع از خیانت همسر خود، دچار شوک روانی

جدول ۲. پیامدهای خیانت زناشویی
Tab. 2: Consequences of marital infidelity

مقوله	مفهوم	کد اولیه	
۱. پیامدهای عاطفی، روانی	اختلال اضطراب پس از سانحه (PTSD)	وقوع یک تنش روانی بی‌نهایت شدید، شوک روانی بسیار قوی، استرس شدید (فشار روانی و بی‌قراری بیش از حد تحمل فرد)، درگیری ذهنی دائمی با خاطره‌های آسیب‌زا، کابوس‌های مربوط به رویداد، اختلال اضطراب جدایی (ترس از ترک شدن توسط شریک زندگی)، اختلال اضطراب فراگیر (ناآرامی و نگرانی بیش از اندازه در مورد اتفاقات و فعالیت‌های روزمره)، اختلال اضطراب هراس (شامل: وحشت‌زدگی، ترس شدید، حمله پانیک)، ناپایداری عاطفی، آشفتگی هیجانی (شامل: هیجانات مبهم و شدید، تناقض در احساسات، بی‌احساسی و فقر هیجانی)، پیدایش دل‌بستگی ناپایمن در فرد قربانی.	
	اختلال افسردگی	غم و اندوه شدید و دائمی، گوشه‌گیری، احساس بی‌لذتی در زندگی روزمره (ناتوانی در تجربه لذت بردن از فعالیت‌های معمول و لذت‌بخش)، اختلال جنسی و عاطفی (سردی عاطفی، سردی جنسی)، احساس ناامیدی، احساس پوچی، کاهش انرژی و تمرکز (اختلال در درک و تمرکز، افزایش فراموشی، ضعف در به خاطر سپردن جزئیات، مختل شدن عملکرد روزانه، احساس بی‌حوصلگی)، احساس تنهایی (ناشی از احساس رهاشدگی، احساس بی‌پناهی)، شکل‌گیری افکار مرگ (افکار خودکشنده راجع به مرگ، اندیشه‌پردازی در مورد خودکشی و یا اقدام به آن).	
	احساس خشم و پرخاشگری	خشم از همسر، خشم از رقیب عشقی / جنسی، احساس خشم مقطعی، احساس خشم نوسانی، زودرنج شدن، پرخاشگری کلامی (توهین، تحقیر، سرزنش، تهدید، طعنه یا مسخره کردن)، پرخاشگری جسمی (تنبيه کردن و درگیری فیزیکی، ضرب و شتم)	
	کاهش اعتماد به نفس	کاهش اعتماد به نفس احساسی و عاطفی، کاهش اعتماد به نفس جنسی	
	کاهش عزت نفس	احساس ضعف و آسیب‌پذیری، احساس لطمه و زیان‌دیدگی، احساس بی‌ارزش بودن، احساس بی‌کفایتی، احساس درماندگی، احساس ناکامی و شکست، احساس قربانی شدن، احساس ویرانی، احساس گناه	
	احساس تنفر	تنفر از همسر، تنفر از رقیب، تنفر از مردان، تنفر از زنان، تنفر از مکان‌ها و اشیای یادآوری‌کننده، تنفر از جغرافیای خیانت (مکان وقوع خیانت)	
	سوغ و حسرت	پشیمانی از فداکاری بیش از حد و سازگاری با ویژگی‌های ناخوشایند همسر، احساس حماقت، افسوس و غم شدید از بی‌توجهی و بی‌عدالتی‌های همسر، احساس استثمار شدن و مورد بهره‌کشی قرار گرفتن	
	۲. پیامدهای شناختی	آشفتگی‌های شناختی	تخریب باورهای مرکزی قربانی نسبت به خود (تغییر تصویر بدنی از خود، احساسات منفی در مورد خود)، تخریب باورهای مرکزی فرد نسبت به دیگران، از بین رفتن باورهای لازم برای شکل‌گیری امنیت عاطفی، تخریب باورهای مرکزی فرد نسبت به جهان (اعتقاد یافتن به مفاهیمی چون خطرناک بودن جهان، عادلانه نبودن جهان)
		تغییر ارزش‌های قربانی	تغییر ارزش‌های قربانی نسبت به ازدواج، تغییر ارزش‌های قربانی نسبت به جنس مخالف (زن ستیزی / مردستیزی)، تغییر ارزش‌ها و نگرش‌های قربانی نسبت به جامعه
		خشونت خانگی	تمایل به اعمال خشونت در قربانی، خشونت‌های فیزیکی، خشونت‌های کلامی
۳. پیامدهای خانوادگی	جدایی عاطفی	فاصله‌گیری و جدایی عاطفی، فاصله‌گیری و جدایی جنسی، فاصله‌گیری و جدایی جغرافیایی (دوری و ترک منزل)	
	پاسخ‌های انتقامی	انتقام از رقیب (شامل: تخطئه آبرو و شهرت نفر سوم در رابطه) انتقام از همسر (شامل: انتقام جنسی یا عاطفی از شریک زندگی در قالب شروع یک رابطه جدید، انتقام مالی، انتقام اجتماعی و تخطئه آبرو و شهرت همسر)	
	احتمال طلاق	احتمال وقوع طلاق عاطفی، طلاق اقتصادی، طلاق قانونی	

۴. پیامدهای اجتماعی	احساس ناامنی	احساس فریب‌خوردگی، پیدایش نگرش منفی به افراد پیرامون، احساس عدم اطمینان نسبت به آینده، شکل‌گیری حساسیت و حالت گوش به زنگی یا نشانگان هوشیار باش بیش از حد
	احساس بی‌اعتمادی	بی‌اعتمادی به همسر، بی‌اعتمادی به ازدواج، بی‌اعتمادی به جامعه
۵. پیامدهای اقتصادی	آسیب به شبکه اجتماعی فرد	تضعیف شبکه خویشاوندی، تضعیف شبکه دوستی، کاهش روابط اجتماعی
	تهدید وضعیت شغلی	مختل شدن کارکردهای شغلی فرد (کم‌کاری، کندکاری، کار با کیفیت پایین)، خطر از دست دادن شغل (خطر بیکاری)، خطر کاهش درآمد
۶. پیامدهای فردی	تهدید منابع مالی خانواده	مشکلات حقوقی در تنصیف دارایی‌ها (در صورت طلاق)، احتمال از دست رفتن منابع ثروت شخصی، خسارت به اموال و دارایی‌ها
	کاهش توجه به خود	کاهش توجه به سلامت جسمی (مانند: کاهش توجه به تغذیه، رژیم غذایی، ورزش)، کاهش توجه به سلامت ذهنی و روانی
	کاهش کیفیت زندگی	کاهش قوای فیزیکی (مانند: کاهش قدرت، انرژی و توانایی انجام فعالیت‌های روزمره)، کاهش انرژی روانی (وقوع بیماری‌هایی چون اضطراب و افسردگی)
	آسیب تحصیلی	افت تحصیلی فرد قربانی، احتمال ترک تحصیل فرد قربانی
۷. پیامدها بر روی فرزندان	احتمال بروز بیماری‌های مقاربتی	بیماری مقاربتی فرد خیانت‌کار در رابطه با شخص سوم، انتقال بیماری مقاربتی به همسر قربانی
	آسیب به سلامت روانی فرزندان	گوشه‌گیر شدن و افسردگی فرزندان، شکل‌گیری حالت تهجمی (پرخاشگری)، شکل‌گیری شخصیت وابسته، شکل‌گیری دلبستگی نایمن به والدین
	کاهش آرامش فرزندان	مشاهده خشونت‌های خانگی و یا طلاق والدین، تجربه زندگی در خانواده پر تنش و پر ستیز، احتمال شکل‌گیری خانواده تک‌سرپرست و ماندن فرزند با یک والد، زندگی در خانواده بد سرپرست (در صورت ماندن والدین و تداوم درگیری‌ها)، زندگی در خانواده تک‌سرپرست و یا درآمد محدودتر (در صورت طلاق والدین)
	ترس از آینده فرزندان	تأثیر الگوی تربیتی نامناسب والدین بر آینده تربیتی فرزندان، مشکل حضانت فرزندان در آینده، احتمال خیانت فرزند در زندگی زناشویی آینده، افزایش احتمال بزهکاری فرزند در آینده، احتمال فرار از خانه
	ضربه تحصیلی	کاهش یادگیری فرزندان، افت تحصیلی فرزندان، احتمال ترک تحصیل فرزندان
۸. پیامدهای جسمی	برهم خوردن تعادل جسمانی	گریه کردن، لرزش صدا، لرزش دست، یخ کردن دست و پا
	مشکلات معده	درد معده، زخم معده
	مشکلات قلبی	قلب درد، احتمال حمله قلبی (سندرم قلب شکسته)، بیماری فشار خون، اختلال تپش قلب
	اختلال خواب	از دست دادن آرامش و خواب راحت، از خواب پریدن مکرر، احساس منگی و گیجی پس از بیدار شدن از خواب، اختلال در خواب و رویا، مشکل در بیدار شدن یا به خواب رفتن، کم‌خوابی یا پر خوابی، کابوس دیدن، خواب کسل‌کننده (خستگی پس از خواب که در اثر فشارهای روحی و روانی بر فرد قربانی به وجود می‌آید).
	اختلال در اشتها	از دست دادن اشتها (کم‌خوری)، افزایش اشتها (پر‌خوری)
	تغییر وزن بدن	کاهش وزن، افزایش وزن
	اختلال هورمونی	کاهش میل جنسی، جوش و لک شدن صورت، تغییر عادت ماهیانه
	پیری زودرس	پائستگی زودرس، شکسته شدن چهره، سفید شدن مو (یا تسریع در سفید شدن)

شدید می‌شوند، احساس خشم و تمایل به پرخاشگری (کلامی و فیزیکی) و احساس تنفر از همسر خیانتکار در آن‌ها به اوج خود می‌رسد. در کنار همه این موارد، یکی از مهم‌ترین پیامدها و آسیب‌ها برای قربانیان خیانت زناشویی، وقوع اختلال استرس پس از ضربه روانی خیانت است. خیانت زناشویی می‌تواند باعث ایجاد احساسات شدیداً دردناک برای فردی شود که مورد خیانت قرار گرفته است. قربانیان خیانت، ممکن است علائم اختلال اضطراب پس از سانحه (PTSD) را تجربه کنند که شامل مواردی از جمله: شوک روانی بسیار شدید، استرس و اختلال اضطراب فراگیر، اضطراب جدایی، اضطراب هراس، کابوس‌های مربوط به رویداد، افکار مزاحم و پریشانی عاطفی است.

سطح پریشانی که فرد قربانی تجربه می‌کند به موقعیت منحصر به فرد او و هم‌چنین نحوه درونی کردن و کنار آمدن او با خیانتی که واقع شده است، بستگی دارد. نتایج تحقیقات مختلف در ایران نشان داده است که بسیاری از افرادی که قربانی خیانت زناشویی توسط شریک زندگی خود می‌شوند، علائم اختلال اضطراب پس از واقعه خیانت (PTSD) را گزارش کرده‌اند. این دسته از افراد، خیانت را نوعی حمله به خود قلمداد می‌کنند. این دسته از افراد، آسیب بین فردی را با اثرات بالقوه ویرانگر و پایدار تجربه می‌کنند؛ هم‌چنین این دسته افراد، ممکن است دچار کابوس‌های مختلف و شک و تردید به توانایی‌های خود شوند. آن‌ها بعد از این واقعه و ضربه‌ای که از شریک عاطفی خود خورده‌اند، در اعتماد به سایر افراد (مخصوصاً در روابط عاطفی)، دچار مشکل می‌شوند و به وضعیت «دل بستگی ناایمن» دچار می‌گردند. آن‌ها در موارد متعدد از تعاملات اجتماعی هم تا حد زیادی کناره‌گیری می‌کنند. یک یافته مهم در تحقیقات ایرانی تأکید بر این نکته است که افرادی که به هر دلیلی دارای سبک دل بستگی ناایمن می‌شوند، در دوره‌های بعدی زندگی، بیشتر از سایرین مستعد انجام خیانت هستند.

هم‌چنین فردی که مورد خیانت (جنسی یا عاطفی) قرار گرفته، ممکن است علائم مرتبط با تروما مانند: خشم، تحقیر، افکار مزاحم و مرور ناخواسته وقایع مرتبط با خیانت، مشغله فکری دائمی، بی‌حسی عاطفی، تشدید اضطراب به محرک‌ها، رفتار نامنظم و نوسانات خلقی ناگهانی و مشکل در خواب و تمرکز را تجربه کند که همگی از معیارهای PTSD قلمداد می‌شوند. بی‌اختیاری در یادآوری حوادث مرتبط با افشای خیانت و دوباره زنده شدن آن خاطرات و تحریک شدن توسط این رویداد می‌تواند نگرانی‌ها و ترس‌های شدیدی را برای فرد قربانی به همراه داشته باشد. اضطراب مربوط به ترومای پس از خیانت نیز معمولاً مزمن و پایدار است.

از طرفی، نتایج این پژوهش نشان داده است که مردان و زنان ممکن است اختلال

اضطراب پس از ضربه خیانت را متفاوت تجربه کنند. به طور معمول، مردان در بیان احساسات خود احساس راحتی نمی‌کنند. این درحالی است که زنان اغلب با احساسات خود هماهنگی بیشتری دارند و کمتر از به اشتراک گذاشتن آن خجالت می‌کشند. زنان هم‌چنین ممکن است در این مورد که شریک زندگی‌شان به آن‌ها خیانت کرده است و علائم PTSD را تجربه می‌کنند، گشوده‌تر عمل کنند. درحالی‌که مردان، در این مورد درون‌گراتر هستند و همین عامل می‌تواند منجر به آن شود که مردان کمتر از زنان، از دیگران کمک بگیرند. این وضعیت می‌تواند دوره بازسازی بعد از تجربه خیانت را برای زنان و مردان متفاوت کند.

هم‌چنین یافته‌ها نشان داد که یکی از پیامدهای عاطفی-روانی خیانت زناشویی در ایران، وقوع افسردگی در بین قربانیان است. نتایج پژوهش گویای آن است که تجربه خیانت و افسردگی ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر دارند. وقوع افسردگی بعد از تجربه خیانت توسط شریک زندگی، یک واکنش طبیعی است. هنگامی که فردی مطلع می‌شود که شریک زندگی‌اش به او خیانت کرده است، معمولاً دچار غم و اندوه شدیدی می‌شود؛ چراکه پشتوانه عاطفی‌اش و نزدیک‌ترین فرد به او و تکیه‌گاه زندگی‌اش (یعنی همسرش) به او خیانت کرده است؛ بنابراین دچار هراس می‌شود و به شدت احساس تنهایی و بی‌پناهی می‌کند. ازسوی دیگر، خیانت باعث می‌شود که فرد قربانی به خودش و توانایی‌ها و زیبایی‌هایش نیز شک کند و یکی از عوامل خیانت شوهر را ضعف خود و توانایی‌های خویش قلمداد کند که منجر به خیانت همسر شده است. این وضعیت باعث افزایش حس خودکم‌بینی، کاهش عزت نفس و کاهش اعتماد به نفس (جنسی و عاطفی) در قربانی می‌گردد. در این حالت، احساس بی‌ارزش بودن و درماندگی نیز در او افزایش می‌یابد. همه این عوامل در کنار هم، منجر به افزایش نشانگان افسردگی در فرد قربانی خیانت زناشویی می‌شود.

دومین دسته از پیامدهای خیانت زناشویی در ایران، «پیامدهای شناختی» بودند. یافته‌ها نشان داد که خیانت، جهان‌بینی فرد قربانی و نگرش او به خود و به همسری که خیانت کرده است و هم‌چنین به اطرافیانش را تغییر می‌دهد. یکی از نکات مهم در مورد خیانت زناشویی این است که از طرف دشمنان فرد نیست، بلکه اتفاقاً از سوی نزدیک‌ترین فرد به قربانی است (یعنی همسر)؛ به همین دلیل بزرگ‌ترین آسیب‌ها را برای قربانی به همراه دارد، به طوری که او تا مدت‌ها، «اعتماد»‌اش را به اطرافیان و حتی به نزدیک‌ترین افراد پیرامونش از دست می‌دهد. از آنجا که او از نزدیک‌ترین فرد زندگی‌اش، شدیدترین آسیب را دیده است، لذا امنیت عاطفی او به شدت تضعیف می‌شود. در این وضعیت، نگرش‌های مبتنی بر خطرناک بودن جهان، عادلانه نبودن

زندگی و امثال آن در او تقویت می‌گردد. نگرش او نسبت به ازدواج و تعهد در یک رابطه عاشقانه نیز دستخوش دگرگونی می‌شود و نسبت به جنس مخالف (یعنی جنسی که به او آسیب زده است)، رویکرد منفی و گاه حس انتقام پیدا می‌کند؛ به همین دلیل، یافته‌ها نشان می‌دهند که در بین قربانیان خیانت زناشویی، رشد احساسات مردستیزانه یا زن‌ستیزانه افزایش می‌یابد.

سومین دسته از پیامدهای خیانت زناشویی، «پیامدهای خانوادگی» است. خیانت زناشویی، از مهم‌ترین عوامل طلاق محسوب می‌شود. حتی در صورت عدم طلاق نیز، خانواده به راحتی به سطح آرامش قبل از افشای خیانت بر نمی‌گردد؛ چراکه خیانت زناشویی، احتمال وقوع خشونت‌های خانگی را در خانواده افزایش می‌دهد؛ خشونت‌هایی که می‌تواند از سطح خشونت کلامی تا فیزیکی متغیر باشند؛ هم‌چنین خیانت زناشویی منجر به فاصله‌گیری و جدایی عاطفی و جنسی بین زوجین می‌گردد. در برخی موارد حتی می‌تواند به فاصله‌گیری جغرافیایی و ترک منزل به عنوان اعتراض توسط فرد قربانی منجر شود.

از طرفی، نتایج پژوهش نشان داد که یکی دیگر از پیامدهای خیانت زناشویی برای خانواده، احتمال پاسخ‌های انتقامی توسط فرد قربانی خیانت است. این انتقام در سطوح مختلف می‌تواند رخ دهد؛ یکی از این موارد، انتقام از «رقیب عشقی» است؛ یعنی نفر سومی که به رابطه زناشویی آن‌ها به طور پنهان اضافه شده است. فرد قربانی می‌تواند با شناسایی و برخورد قانونی و یا عرفی با نفر سوم در رابطه، وجهه و اعتبار او را در سطح جامعه، محیط کار و زندگی خدشه‌دار نماید و از این طریق، همسر خود را از نفر سوم دور کند. سطح دیگر و بالاتری از پاسخ‌های انتقامی، انتقام از شخص همسر خیانتکار است که می‌تواند شامل انتقام جنسی یا عاطفی از شریک زندگی در قالب شروع یک رابطه جدید باشد (خیانت متقابل) و یا انتقام مالی، و یا حتی از جنس انتقام اجتماعی و بردن آبرو و آسیب به شهرت و اعتبار شوهر در محل کار یا در بین دوستان، اقوام و خانواده باشد. این شیوه از انتقام می‌تواند به طور مستقیم فرد خیانتکار را هدف آماج حمله‌های تقابلی جویانه فرد قربانی قرار دهد.

چهارمین دسته از پیامدهای خیانت زناشویی در تحقیقات ایرانی، «پیامدهای اجتماعی» خیانت بوده است. تجربه خیانت شریک زندگی، با کاهش اعتماد به نفس فرد قربانی، می‌تواند منجر به کاهش روابط اجتماعی او و در پی آن تضعیف شبکه دوستی و تضعیف شبکه خویشاوندی فرد گردد؛ هم‌چنین تجربه خیانت، احساس بی‌اعتمادی اجتماعی را در سطح فردی و اجتماعی افزایش می‌دهد. این وضعیت می‌تواند خود را در بی‌اعتمادی به ازدواج، بی‌اعتمادی به جامعه (جامعه‌گریز شدن

قربانی) و حتی بی‌اعتمادی به همسر نشان دهد. احساس بی‌اعتمادی اجتماعی، از مهم‌ترین پیامدهای خیانت زناشویی است که فرد قربانی را نسبت به همسر، خانواده و جامعه بدبین می‌سازد.

پنجمین دسته از پیامدهای خیانت زناشویی در مطالعات ایرانی، «پیامدهای اقتصادی» آن است. این وضعیت می‌تواند خود را تضعیف وضعیت شغلی قربانی و تهدید منابع مالی خانواده نشان دهد. در این راستا، مختل شدن کارکردهای شغلی فرد قربانی (مانند کم‌کاری، گندکاری و یا ارائه کار با کیفیت پایین) و یا خطر از دست دادن شغل (خطر بیکاری) و در پی آن خطر کاهش درآمد، از جمله پیامدهای اقتصادی خیانت است. از طرفی، بر طبق نتایج تحقیقات مختلف، خیانت زناشویی از مهم‌ترین عوامل طلاق است. وقوع طلاق نیز پیامدهای اقتصادی برای هر دو طرف رابطه به همراه دارد؛ مشکلات حقوقی در تنصیف دارایی‌ها و احتمال خسارت به اموال و دارایی‌ها از دیگر پیامدهای اقتصادی خیانت زناشویی است.

ششمین دسته از پیامدهای خیانت زناشویی، «پیامدهای فردی» است که شامل مواردی چون: کاهش توجه به خود، کاهش کیفیت زندگی فرد، اُفت تحصیلی و احتمال بروز بیماری‌های مقاربتی برای فرد قربانی است. نتایج مطالعات مختلف نشان می‌دهد که در برخی موارد بعد از خیانت، فرد قربانی معمولاً با بروز علائم افسردگی و اضطراب بعد از شوک اطلاع خیانت همسر، سطح توجه به سلامت جسمی و روانی در او کاهش می‌یابد. پیامد این وضعیت، کاهش توجه به تغذیه، بی‌توجهی به رژیم غذایی، ورزش و تناسب اندام است. به همین دلیل، افزایش کم‌خوری یا پرخوری که از علائم افسردگی است در قربانیان خیانت زناشویی نیز گاهی مشاهده می‌شود. از طرفی، افزایش احتمال بروز بیماری‌هایی چون اضطراب و افسردگی در فرد قربانی نیز از جمله پیامدهایی است که به سلامت روان در فرد قربانی آسیب‌های جدی وارد می‌کند؛ هم‌چنین با وقوع خیانت‌های جنسی، احتمال بروز بیماری‌های مقاربتی و انتقال آن به شریک قربانی هم افزایش می‌یابد و از این جهت نیز حتی سلامت جسمی فرد قربانی با وقوع خیانت، در معرض خطر قرار می‌گیرد.

هفتمین دسته از پیامدهای خیانت زناشویی در مطالعات ایرانی، «پیامدها بر روی فرزندان» است. این پیامدها در موقعیت‌هایی رخ می‌دهد که زوجینی که یکی از آن‌ها درگیر خیانت زناشویی شده‌اند دارای فرزند باشند. این دسته از پیامدها شامل مواردی چون: «آسیب به سلامت روانی فرزندان»، «کاهش آرامش فرزندان»، «ترس از آینده فرزندان» و «اُفت تحصیلی» در بین فرزندان است. وقوع خیانت توسط یکی از والدین و افشای آن در خانواده، معمولاً منجر به افزایش تنش و درگیری در خانواده می‌شود.

از طرفی، وقوع خیانت و بی‌وفایی منجر به دوری و فاصله عاطفی بین والدین می‌گردد. در مرحله بعد، تنش زیاد بین والدین، منجر به ترس، گوشه‌گیری و احتمال افسردگی در بین فرزندان می‌شود؛ هم‌چنین شکل‌گیری حالت‌های ته‌جمی و پرخاشگرانه و شکل‌گیری دلبستگی‌های ناایمن در فرزندان، از دیگر پیامدهای خیانت زناشویی است که فرزندان یک خانواده را هدف قرار می‌دهد. از طرفی، همان‌طور که گفته شد با وقوع خیانت زناشویی در خانواده، احتمال طلاق افزایش می‌یابد. همین امر منجر به افزایش خانواده‌های تک‌سرپرست و ماندن فرزند با یک والد می‌شود. در این شرایط فرزندان معمولاً مجبورند که با یکی از والدین زندگی کنند. همین وضعیت و طلاق احتمالی والدین بعد از خیانت، مشکلات مربوط به حضانت فرزندان را به همراه دارد.

از طرفی، بزرگ‌شدن فرزندان در خانواده‌های تک‌سرپرست و کاهش نظارت خانوادگی بر آن‌ها و تضعیف حمایت‌های والدینی، فرزندان طلاق را با مشکلات تربیتی متعددی هم‌رو به‌رو می‌سازد. خیانت والدین و طلاق آن‌ها از یک‌دیگر، احتمال خیانت و طلاق فرزندان در دوران بزرگ‌سالی را افزایش می‌دهد؛ چراکه آن‌ها این موارد را در خانواده والدینی خود دیده و یاد گرفته‌اند و احتمال این‌که همین رفتارها را در بزرگ‌سالی تکرار کنند، بیشتر از افرادی است که چنین وقایعی را در دوران کودکی خود تجربه نکرده‌اند. هم‌چنین تجربه خیانت والدین و طلاق آن‌ها در دوران کودکی، احتمال انحرافات اجتماعی در فرزندان را در دوران بزرگ‌سالی آن‌ها افزایش می‌دهد. از طرفی، خیانت والدین و افزایش تنش و درگیری در خانواده و یا حتی طلاق والدین، در نهایت منجر به افت تحصیلی و حتی احتمال ترک تحصیل فرزندان در سنین پایین‌تر می‌شود که همه این موارد می‌تواند آینده فرزندان در خانواده‌هایی با تجربه خیانت زناشویی را با ابهامات و آسیب‌های فراوانی روبه‌رو سازد.

در نهایت، آخرین و هشتمین پیامد خیانت زناشویی در تحقیقات ایرانی، «پیامدهای جسمی» خیانت بوده است. قربانیان خیانت، گاهی با عوارض جسمی متعددی روبه‌رو می‌شوند، مانند: عدم تعادل جسمانی (گریه کردن، لرزش صدا و دست)، اختلال در اشتها که شامل هر دو حالت از دست دادن اشتها (کم‌خوری) و افزایش اشتها (پرخوری عصبی) می‌شود؛ در نتیجه، قربانیان خیانت با افزایش احتمال تغییرات وزنی مانند کاهش وزن و یا حتی افزایش وزن روبه‌رو هستند. هم‌چنین اختلالات هورمونی هم در این دسته از افراد افزایش می‌یابد؛ به‌طور مثال، کاهش میل جنسی، تغییر عادات ماهیانه و یا حتی بروز جوش و لک‌های مختلف در صورت در بین قربانیان خیانت زناشویی، شایع است. هم‌چنین اختلال خواب نیز یکی دیگر از پیامدهای جسمی برای قربانیان خیانت زناشویی است. این دسته از افراد بعد از بروز شوک روانی خیانت و وقوع استرس‌ها و

اضطراب‌های دائمی بعد از آن، آرامش آن‌ها تا حد زیادی مختل می‌شود و لذا خواب راحت شبانه برای آن‌ها دشوار می‌گردد. وقوع کابوس‌های شبانه، از خواب پریدن‌های مکرر، مشکل در بیدار شدن یا به خواب رفتن (اختلال کم‌خوابی یا پرخوابی)، احساس منگی و گیجی پس از بیدار شدن از خواب و تجربه خواب‌های کسل‌کننده و خستگی پس از خواب که در اثر فشارهای روانی و روانی متعدد بر فرد قربانی پدید می‌آید، فرآیند خواب در این دسته از افراد را با اختلال‌های متعددی روبه‌رو می‌سازد.

از طرفی، پیامدهای جسمی برای قربانیان خیانت، از این هم فراتر می‌رود. در برخی موارد، قربانیان خیانت زناشویی، با مشکلات جسمی شدیدتری مانند زخم معده روبه‌رو می‌شوند و یا حتی با مشکلات قلبی، درد قلب، افزایش فشار خون و اختلال تپش قلب مواجه می‌گردند. در مواردی حتی احتمال حمله قلبی به فرد قربانی (سندروم قلب شکسته) نیز وجود دارد که می‌تواند آسیب‌های جسمی سخت‌تری را برای فرد قربانی به همراه داشته باشد. سندروم قلب شکسته عمدتاً به علت شوک‌های عاطفی و احساسی ناگهانی و در پی آن، وقوع استرس‌ها و اضطراب‌های شدید پدید می‌آید. عوامل تنش‌زای متعددی در ارتباط با این سندروم گزارش شده‌اند که از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به مواردی چون از دست دادن عزیزان، به خصوص به صورت ناگهانی و غیرمنتظره و یا افشای خیانت زناشویی توسط همسر اشاره کرد که منجر به ایجاد اضطراب‌های شدید در فرد می‌شود که می‌تواند با خود، خطر حمله قلبی را به همراه داشته باشد. سندروم قلب شکسته به خوبی نشان می‌دهد که شوک‌های روانی و ناراحتی‌های عاطفی ناشی از خیانت، می‌توانند بر سلامت قلب و جان انسان‌ها هم به طور مستقیم تأثیرگذار باشند.

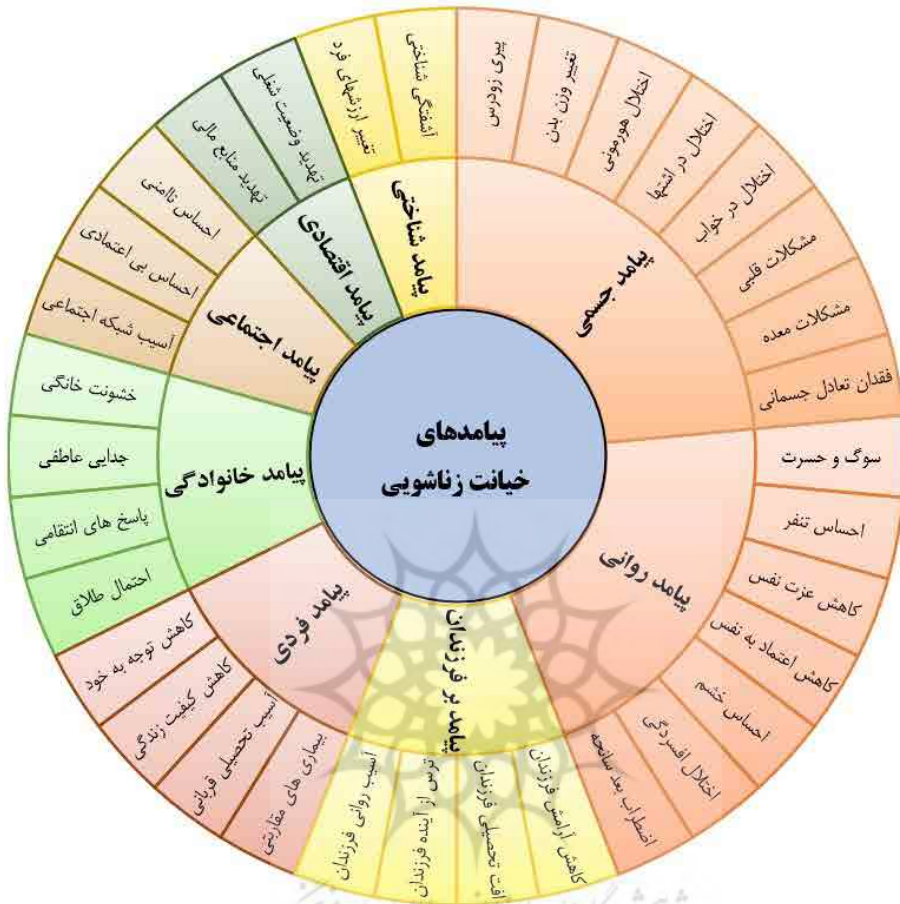
۵. نتیجه‌گیری

با توسعه روزافزون شبکه‌های اجتماعی و افزایش فرصت‌ها برای ارتباط پنهانی با جنس مخالف، به نظر می‌رسد که خیانت زناشویی در جامعه ایرانی در حال افزایش است. خیانت زناشویی از عوامل کلیدی طلاق در ایران و جهان قلمداد می‌شود. خیانت، هم پدیده‌ای چندعلتی است و هم پیامدهای متنوع و چندلایه‌ای را با خود به همراه دارد. یافته‌ها نشان داد که خیانت زناشویی، هم آسیب جسمی و روانی به فرد می‌زند و هم خانواده را دچار آسیب می‌سازد. در سطحی کلان‌تر، افزایش خیانت در جامعه، با افزایش احتمال طلاق، خشونت‌های خانگی و اجتماعی و بازتولید فرزندان بزهکار در جامعه، به زندگی اجتماعی نیز لطمه می‌زند؛ به همین دلیل پژوهشگران ایرانی در سال‌های اخیر و در عرصه‌های علمی گوناگون که به آن مشغول هستند (مانند: روان‌شناسی،

جامعه‌شناسی، پزشکی و امثال آن)، هر یک تلاش کرده‌اند که پیامدهای خیانت زناشویی را از جنبه‌های مختلف، مورد شناسایی و واکاوی عمیق‌تر قرار دهند. نتایج این پژوهش‌ها به صورت مجزا در مقالات علمی متعدد منتشر شده است. با این همه، چیزی که در پژوهش‌های حوزه خیانت در جامعه ایرانی، جایش تا حدود زیادی خالی بود یک پژوهش ترکیبی برای جمع‌بندی و طبقه‌بندی نظام‌مند از اطلاعات موجود در پژوهش‌های گوناگون در این حوزه است که در قالب مقالات علمی متعددی منتشر شده‌اند. این پژوهش تلفیقی، می‌تواند اطلاعات جامع‌تر و میان‌رشته‌ای از پیامدهای خیانت زناشویی ارائه دهد. در این راستا، مطالعه حاضر تلاش نموده است که با روش فراترکیب، تا حد امکان به این خلأ پژوهشی پاسخ دهد.

این پژوهش در پی پاسخ به این پرسش مهم بوده است که «پیامدهای» خیانت زناشویی در جامعه ایرانی چیست و این پیامدها را در قالب چه مقولات و مفاهیمی می‌توان دسته‌بندی نمود؟ برای پاسخ به این پرسش، ۷۸ مقاله علمی برگزیده در حوزه خیانت زناشویی در ایران که به روش هدفمند انتخاب شده بودند، مورد بررسی و واکاوی عمیق قرار گرفتند. نتایج و یافته‌های این مقالات، دسته‌بندی و تحلیل شد و در فرآیند کدگذاری چندمرحله‌ای قرار داده شد. یافته‌های مطالعه حاضر گویای آن است که پیامدهای خیانت زناشویی را می‌توان در قالب حداقل هشت مقوله کلی دسته‌بندی کرد: ۱- پیامدهای عاطفی و روانی؛ ۲- پیامدهای شناختی؛ ۳- پیامدهای خانوادگی؛ ۴- پیامدهای اجتماعی؛ ۵- پیامدهای اقتصادی؛ ۶- پیامدهای فردی؛ ۷- پیامدهای جسمی؛ و ۸- پیامدها بر روی فرزندان. هرکدام از این مقوله‌های کلان نیز به مقوله‌های خردتر و زیرمقوله‌های متعددی، قابل تقسیم هستند. مدل مفهومی به دست آمده در این پژوهش که برآیند تحلیل چندلایه از یافته‌های مطالعات و پژوهش‌های علمی گوناگون در زمینه خیانت زناشویی در جامعه ایرانی است که در قالب نمودار ۱، ترسیم شده است. این مدل مفهومی، از هشت مقوله اصلی و ۳۴ مقوله فرعی که دربرگیرنده انواع پیامدهای خیانت زناشویی در جامعه ایرانی هستند، تشکیل شده است.

نتایج این پژوهش نشان داد که یکی از پیامدهای عمده خیانت زناشویی در ایران، ضربه‌های روانی به فرد قربانی است که می‌تواند خود را با علائمی چون: افسردگی، اختلال اضطراب پس از سانحه (PTSD)، احساس خشم و پرخاشگری و پیدایش دل‌بستگی نایمن و کاهش اعتماد به نفس و عزت نفس در فرد قربانی نشان دهد. نتایج این بخش از یافته‌ها، با مطالعات خارجی در این زمینه منطبق است که خیانت منجر به آسیب‌های روانی متعدد بر فرد قربانی می‌گردد (کانو و اولری، ۲۰۰۰؛ جانسون و همکاران، ۲۰۰۱؛ کریستین-هرمن و همکاران، ۲۰۰۱؛ براون، ۲۰۰۱؛ لوسترمن، ۲۰۰۵؛ الف؛

نمودار ۱: مدل مفهومی پیامدهای خیانت زناشویی
Chart 1: A conceptual model of the consequences of marital infidelity

گوردون و همکاران، ۲۰۰۸؛ کچادوریان و همکاران، ۲۰۱۵). هم‌چنین نتایج این پژوهش گویای آن بود که وقوع خیانت زناشویی در خانواده، منجر به پیامدهای شناختی برای قربانی خیانت می‌شود و در این موارد، قربانیان خیانت زناشویی، عمدتاً با آشفتگی‌های شناختی (مانند: تخریب باورهای مرکزی قربانی نسبت به خود، دیگران و عادلانه بودن جهان) و هم‌چنین تغییر ارزش‌های خود نسبت به مواردی چون تعهد در ازدواج، نگرش به جنس مخالف، جامعه و امثال آن مواجه می‌شوند. این بخش از یافته‌ها نیز منطبق با مطالعات خارجی در این زمینه است که نشان داده‌اند که خیانت زناشویی، پیامدهای شناختی متعدد و چندلایه به همراه دارد (جانسون، ۲۰۰۵؛ بیرد و همکاران، ۲۰۰۷؛ شاد و

سندبرگ، ۲۰۱۲؛ جوزف، ۲۰۱۸). از طرفی، نتایج این پژوهش گویای آن بود که خیانت زناشویی پیامدهای جسمی نیز بر قربانیان خیانت زناشویی به همراه دارد؛ پیامدهایی که می‌تواند سلامت آن‌ها را در بلندمدت با مخاطرات مختلفی روبه‌رو سازد. این یافته‌ها نیز با نتایج مطالعات خارجی در این زمینه انطباق دارد که خیانت زناشویی می‌تواند به‌طور غیرمستقیم منجر به آسیب‌های جسمی متعدد به قربانیان خیانت زناشویی گردد (گلس، ۲۰۰۳؛ لوسترمن، ۲۰۰۵؛ بیلد و همکاران، ۲۰۱۳؛ شروت و ویگل، ۲۰۱۸).

یافته‌های این پژوهش نشان داد که خیانت زناشویی، پدیده‌ای با پیامدهای متعدد و چندلایه است. آسیب‌های خیانت زناشویی بر فرد و خانواده، گاه تا سال‌ها و حتی پایان عمر، ماندگار و پایدار است. خیانتی که منجر به طلاق و جدایی والدین و تک‌سرپرست شدن فرزند و زندگی با یکی از والدین می‌شود، تأثیراتش بر کودک، بسیار ماندگارتر است. نتایج این مطالعه گویای آن بود که خیانت زناشویی، فقط همسر قربانی خیانت را دچار آسیب نمی‌کند، بلکه فرزندان آن‌ها نیز دچار آسیب‌های متعدد روانی، تحصیلی، شخصیتی و امثال آن می‌شوند که می‌تواند این آسیب‌ها، سرنوشت آن‌ها را در دوران بزرگسالی تغییر دهد. از طرفی، خیانت زناشویی حتی می‌تواند به فرد خیانتکار نیز آسیب وارد کند. این وضعیت می‌تواند از روش‌های مختلفی هم‌چون: احتمال وقوع جدایی و طلاق، اعمال ضربه‌های اقتصادی همسر قربانی به همسر خیانتکار، افشای خیانت و ریختن آبروی همسر خیانتکار در بین اعضای خانواده، اقوام و گروه‌های دوستان و کاهش اعتبار اجتماعی او و مواردی از این قبیل انجام گیرد.

از سوی دیگر، یافته‌های این مطالعه نشان داد که اغلب پژوهش‌هایی که در سال‌های اخیر در حوزه خیانت زناشویی در ایران انجام شده است با تمرکز بر رویکردهای روان‌شناختی، روان‌پزشکی و پزشکی بوده است. به همین خاطر، غالب پیامدهای شناسایی شده در حوزه خیانت زناشویی نیز شامل: پیامدهای روان‌شناختی، روان‌پزشکی و پزشکی بوده است. در این بین، پژوهش‌های کمتری از منظرهای جامعه‌شناختی، جمعیت‌شناختی، مردم‌شناختی، اقتصادی و امثال آن، این پدیده را مورد واکاوی عمیق‌تر قرار داده‌اند. به همین دلیل، ما اطلاعات کمی از پیامدهای خیانت از منظر این حوزه‌های مهم مطالعاتی داریم؛ به‌طور مثال، برطبق پژوهش‌های پیشین، ما به خوبی می‌دانیم که خیانت زناشویی، چه آسیب‌های روان‌شناختی به فرد و خانواده وارد می‌کند، اما در این مورد که خیانت زناشویی معمولاً در کدام طبقات اجتماعی، در بین کدام گروه‌های سنی و در کدام سطوح تحصیلی آسیب بیشتری برجای می‌گذارد، اطلاعات بسیار کمتری داریم؛ هم‌چنین نمی‌دانیم که آسیب‌های خیانت زناشویی در مناطق شهری بیشتر است یا در مناطق روستایی؟ یا این‌که تفاوت‌های فرهنگی (و

یا حتی مذهبی) در بین قربانیان خیانت چه تأثیری بر نوع مواجهه آن‌ها با خیانت زناشویی همسر خود و آسیب‌های احتمالی آن دارد؟ و یا این‌که میزان سرمایه‌های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی قربانیان خیانت زناشویی در مواجهه با خیانت زناشویی همسر خود، چگونه و با چه سازوکاری می‌تواند نقش‌آفرین باشد و میزان کم یا زیاد این سرمایه‌ها چگونه می‌تواند پیامدهای خیانت زناشویی را افزایش و یا کاهش دهد؛ این مثال‌ها صرفاً برخی از مواردی است که کمتر در تحقیقات حوزه خیانت زناشویی در ایران به آن‌ها توجه شده است و دلیل این امر هم توجه کمتر برخی محققان از حوزه‌های علوم اجتماعی به مطالعه در حوزه خیانت زناشویی بوده است که به نظر می‌رسد لازم است که محققان بعدی به جنبه‌های جدیدی از پیامدهای اجتماعی، جمعیت‌شناختی و اقتصادی خیانت زناشویی نیز توجه بیشتری مبذول نمایند. به نظر می‌رسد که برای شناخت عمیق‌تر خیانت زناشویی، هم‌چنان نیاز به مطالعات بیشتر و از منظرهای مختلف است؛ لذا در انتها، پیشنهادهای راهبردی زیر برای مطالعات بعدی در این عرصه، توصیه می‌شود:

- مطالعه و واکاوی عمیق‌تر خیانت زناشویی از منظر جامعه‌شناختی؛
- مطالعه تفاوت‌های جنسیتی در پیامدهای خیانت زناشویی؛
- مطالعه اقتصاد خیانت؛
- تأثیر عوامل اجتماعی بر بروز و یا گسترش خیانت زناشویی (مانند: نقش سرمایه اجتماعی، سرمایه جنسی، طبقه اجتماعی، شبکه‌های اجتماعی، سرمایه فرهنگی، نقش گروه‌های دوستی و... در شکل‌گیری خیانت زناشویی)؛
- مطالعه رابطه بین تحصیلات، الگوهای سبک زندگی و خیانت زناشویی؛
- مطالعه جغرافیای خیانت (نقش مکان در بروز خیانت، تفاوت خیانت در شهرهای مختلف).

پی‌نوشت

۱. منظور از تعابیری چون خیانت، خیانت زناشویی یا روابط فرازناشویی در این مقاله، «هر نوع نقض تعهدات زناشویی در تضاد با انحصار جنسی و یا انحصار عاطفی شریک زندگی، است (فیشر و همکاران، ۲۰۱۰).

2. Online Infidelity
3. Self-Confidence
4. Self-Esteem
5. Self-Image
6. Personal Confidence
7. Sexual Confidence
8. Post-Traumatic Stress Disorder (PTSD)
9. Qualitative Meta-Synthesis (QMS)
10. Erwin

11. Secondary Analysis
12. Raw Data
13. Reanalysis
14. Findings
15. Sandelowski & Barroso
16. Qualitative Secondary Analysis
17. Raw
18. Primary Analysis
19. Qualitative Findings
20. Inclusion Criterion
21. Exclusion Criterion
22. Screening
۲۳. فهرست تمامی مقالات علمی مورد تحلیل در پژوهش حاضر، در بخش پیوست در انتهای مقاله آورده شده است.
24. Coding
25. Open Coding
26. Axial Coding
27. kappa Coefficient
28. Cohen's Kappa Index

کتابنامه

- حبیب‌پور، کرم؛ و صفری‌شالی، رضا. (۱۳۸۸). راهنمای جامع کاربرد SPSS در تحقیقات پیمایشی. تهران: نشر لویه.
- Abrahamson, I.; Hussain, R.; Khan, A. & Schofield, M. J., (2012). "What Helps Couples Rebuild Their Relationship After Infidelity?". *Journal of Family Issues*, 33 (11): 1494 – 1519.
- Adamopoulou, E., (2013). "New facts on infidelity". *Economics Letters*, 121 (3): 458–462.
- Allen, E. S.; Atkins, D. C.; Baucom, D. H.; Snyder, D. K.; Gordon, K. C. & Glass, S. P., (2005). "Intrapersonal, interpersonal, and contextual factors in engaging in and responding to extramarital involvement". *Clinical Psychology: Science and Practice*, 12 (2): 101–130.
- Amato, P. R. & Previti, D., (2003). "People's reasons for divorcing: Gender, social class, the life course, and adjustment". *Journal of Family*, 24 (5): 602–626.
- Apostolou, M. & Panayiotou, R., (2019). "The reasons that prevent people from cheating on their partners: An evolutionary account of the propensity not to cheat". *Personality and Individual Differences*, 146: 34–40.
- Atkins, D. C. & Kessel, D. E., (2008). "Religiousness and infidelity: Attendance, but not faith and prayer, predict marital fidelity". *Journal of Marriage and Family*, 70 (2): 407–418.

- Atkins, D. C.; Baucom, D. H. & Jacobson, N. S., (2001). "Understanding infidelity: Correlates in a national random sample". *Journal of Family Psychology*, 15 (4): 735-749.
- Atwood, J. D. & Seifer, M., (1997). "Extramarital affairs and constructed meanings: A social constructionist therapeutic approach". *American Journal of Family Therapy*, 25: 55-75.
- Barrett, H. C.; Frederick, D. A.; Haselton, M. G. & Kurzban, R., (2006). "Can manipulations of cognitive load be used to test evolutionary hypotheses?". *Journal of Personality and Social Psychology*, 91: 513-518.
- Betzig, L., (1989). "Causes of conjugal dissolution: A cross-cultural study". *Current Anthropology*, 30 (5): 654-676.
- Bird, M. H.; Butler, M. H. & Fife, S. T., (2007). "The Process of Couple Healing Following Infidelity: A Qualitative Study". *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 6 (4): 1-25.
- Blow, A. J. & Hartnett, K., (2005a). "Infidelity in committed relationships I: A substantive review". *Journal of Marital & Family Therapy*, 31 (2): 217-233.
- Boekhout, B. A.; Hendrick, S. S. & Hendrick, C., (1999). "Relationship Infidelity: A Loss Perspective". *Journal of Personal and Interpersonal Loss*, 4 (2): 97-123.
- Brand, R. J.; Markey, C. M.; Mills, A. & Hodges, S. D., (2007). "Sex differences in self-reported infidelity and its correlates". *Sex Roles*, 57 (1-2): 101-109.
- Brown, E. M., (2001). *Patterns of infidelity and their treatment*. Ann Arbor, MI: Taylor & Francis.
- Burdette, A. M.; Ellison, C. G.; Sherkat, D. E. & Gore, K. A., (2007). "Are There Religious Variations in Marital Infidelity?". *Journal of Family*, 28 (12): 1553 - 1581.
- Buss, D. M., (2000). *The dangerous passion: Why jealousy is as necessary as love and sex*. New York, NY: The Free Press.
- Buss, D. M. & Haselton, M. G., (2005). "The evolution of jealousy: A response to Buller". *Trends in Cognitive Science*, 9: 506-507.
- Cano, A. & O'Leary, K. D., (2000). "Infidelity and separations precipitate major depressive episodes and symptoms of nonspecific depression and anxiety". *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 68(5): 774-781.
- Charny, I. W. & Parnass, S., (1995). "The impact of extramarital

relationships on the continuation of marriages”. *Journal of Sex and Marital Therapy*, 21 (2): 100–115.

- Christian-Herman, J. L.; O’Leary, K. D. & Avery-Leaf, S., (2001). “The impact of negative events in marriage on depression”. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 20 (1): 24–40.

- Corbin, J. & Strauss, A., (2014). *Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*. London, Sage.

- Cravens, J. D.; Leckie, K. R. & Whiting, J. B., (2013). “Facebook infidelity: When poking becomes problematic”. *Contemporary Family Therapy*, 35(1): 74–90.

- Cravens, J. D.; Leckie, K. R. & Whiting, J. B., (2013). “Facebook infidelity: When poking becomes problematic”. *Contemporary Family Therapy*, 35(1): 74–90.

- Daly, M. & Wilson, M., (1988). “Evolutionary social psychology and family homicide”. *Science (New York, NY)*, 242 (4878): 519–524.

- Daly, M.; Wilson, M. & Weghorst, S. J., (1982). “Male sexual jealousy”. *Ethology and Sociobiology*, 3(1), 11–27.

- DeMaris, A., (2009). “Distal and proximal influences on the risk of extramarital sex: A prospective study of longer duration marriages”. *Journal of Sex Research*, 46 (6): 597–607.

- Dupree, W. J.; White, M. B.; Olsen, C. S. & Lafluer, C. T., (2007). “Infidelity treatment patterns: A practice-based evidence approach”. *American Journal of Family Therapy*, 35: 327-341.

- Erwin, E.; Brotherson, M.; Summers, J. A., (2011). “Understanding Qualitative Metasynthesis: Issues and Opportunities in Early Childhood Intervention Research”. *Journal of Early Intervention*, 33 (3): 186 – 200.

- Fearon, R. P.; Bakermans-Kranenburg, M. J.; Van IJzendoorn, M. H.; Lapsley, A. & Roisman, G. I., (2010). “The significance of insecure attachment and disorganization in the development of children’s externalizing behavior: A meta-analytic study”. *Child Development*, 81(2): 435–456.

- Field, T.; Diego, M.; Pelaez, M.; Deeds, O. & Delgado, J., (2013). “Negative emotions and behaviors are markers of breakup distress”. *College Student Journal*, 47: 516–523.

- Fincham, F. D. & May, R. W., (2017). “Infidelity in romantic relationships”. *Current Opinion in Psychology*, 13: 70–74.

- Fisher, H.; Tsapelas, I, and Aron, A., (2010). “Infidelity: When, Where,

Why". IN: *WR Cupach and BH Spitzberg, The Dark Side of Close Relationships II*, New York: Routledge: 175-196.

- Fonagy, P., (1999). "Male perpetrators of violence against women: An attachment theory perspective". *Journal of Applied Psychoanalytic Studies*, 1(1): 7-27.

- Forste, R. & Tanfer, K., (1996). "Sexual Exclusivity Among Dating, Cohabiting, and Married Women". *Journal of Marriage and the Family*, 58: 33-47.

- Gemmer, S., (2013). "Exploring Infidelity: Developing the GEM RIM (Gemmer's Risk of Infidelity Measure)". Dissertation of Doctor of Psychology (PsyD), Wright State University.

- Glass, S. P., (2003). *Not "just friends": Protect your relationship from infidelity and heal the trauma of betrayal*. New York, NY: Free Press.

- Glass, S. P. & Wright, T. L., (1985). "Sex differences in type of extramarital involvement and marital dissatisfaction". *Sex Roles*, 12 (9): 1101-1120.

- Glass, S. P. & Wright, T. L., (1992). "Justifications for extramarital relationships: The association between attitudes, behaviors, and gender". *The Journal of Sex Research*, 29 (3): 361-387.

- Glass, S. P. & Wright, T. L., (1997). "Reconstructing marriages after the trauma of infidelity". In: W. K. Halford & H. J. Markman (Eds.), *Clinical handbook of marriage and couples intervention* (Pp: 471-507). New York, NY: Wiley.

- Gordon, K. C. & Baucom, D. H., (1998). "Understanding betrayals in marriage: A synthesized model of forgiveness". *Family Process*, 37(4): 425-449.

- Gordon, K. C. & Baucom, D. H., (1999). "A forgiveness-based intervention for addressing extramarital affairs". *Clinical Psychology: Science and Practice*, 6: 382-399.

- Gordon, K. C.; Baucom, D. H. & Snyder, D. K., (2004). "An integrative intervention for promoting recovery from extramarital affairs". *Journal of Marital & Family Therapy*, 30: 213-231.

- Gordon, K. C.; Baucom, D. H. & Snyder, D. K., (2004). "An integrative intervention for promoting recovery from extramarital affairs". *Journal of Marital and Family Therapy*, 30(2): 213-231.

- Gordon, K. C.; Baucom, D. H. & Snyder, D. K., (2008). "Optimal strategies in couple therapy: Treating couples dealing with the trauma of

infidelity". *Journal of Contemporary Psychotherapy*, 38(3): 151–160.

- Gordon, K. C.; Baucom, D. H.; Snyder, D., (2005). "Treating Couples Recovering from Infidelity: An Integrative Approach". *Journal of Clinical Psychology*, 61(11): 1393–1405.

- Gottman, J. M., (1999). *The marriage clinic: A scientifically-based marital therapy*. New York, NY: W. W. Norton & Company.

- Greiling, H. & Buss, D. M., (2000). "Women's sexual strategies: The hidden dimension of extrapair mating". *Personality and Individual Differences*, 28(5): 929–963.

- Hansen, G. L., (1987). "Extradynamic relations during courtship". *The Journal of Sex Research*, 23 (3): 382–390.

- Helsper, E. J. & Whitty, M. T., (2010). "Netiquette within married couples: Agreement about acceptable online behavior and surveillance between partners". *Computers in Human Behavior*, 26 (5): 916–926.

- Hertlein, K. M.; Duley, C.; Cloud, R.; Leon, D. & Chang, J., (2017). "Does absence of evidence mean evidence of absence? Managing the issue of partner surveillance in infidelity". *Sexual and Relationship Therapy*, 32 (3–4): 323–333.

- Johnson, S. M.; Makinen, J. A. & Millikin, J. W., (2001). "Attachment injuries in couple relationships: A new perspective on impasses in couple therapy". *Journal of Marital and Family Therapy*, 27 (2): 145–155.

- Jonason, P. K.; Lyons, M.; Bethell, E. J. & Ross, R., (2013). "Different routes to limited empathy in the sexes: Examining the links between the Dark Triad and empathy". *Personality and Individual Differences*, 54 (5): 572–576.

- Josephs, L., (2018). *The dynamics of infidelity: Applying relationship science to psychotherapy practice*. Washington, DC: American Psychological Association.

- K. A., (2007). "Are there religious variations in marital infidelity?". *Journal of Family*, 28 (12): 1553–1581.

- Kachadourian, L. K.; Smith, B. N.; Taft, C. T. & Vogt, D., (2015). "The impact of infidelity on combat-exposed service members". *Journal of Traumatic Stress*, 28 (5): 418–425.

- Lammers, J.; Stoker, J. I.; Jordan, J.; Pollmann, M. & Stapel, D. A., (2011). "Power increases infidelity among men and women". *Psychological Science*, 22 (9): 1191–1197.

- Levine, S. B., (1998). "Extramarital sexual affairs". *Journal of Sex & Marital Therapy*, 24 (3): 207–216.
- Lopes, G. S.; Holub, A. M.; Savolainen, J.; Schwartz, J. A. & Shackelford, T. K., (2020). "Sex differences in cognitive and moral appraisals of infidelity: Evidence from an experimental survey of reactions to the petraeus affair". *Personality and Individual Differences*, 156: 1-6.
- Lusterman, D. D., (2005a). "Marital infidelity: The effects of delayed traumatic reaction". In: F. P. Piercy, K. M. Hertlein, & J. L. Wetchler (Eds.), *Handbook of the clinical treatment of infidelity* (Pp: 71–81). New York, NY: Routledge.
- Lusterman, D. D., (2005b). "Infidelity: Theory and treatment". In: M. Harway (Ed.), *Handbook of couples therapy* (pp. 337–351). Hoboken, NJ: Wiley.
- Mark, K. P.; Janssen, E. & Milhausen, R. R., (2011). "Infidelity in heterosexual couples: Demographic, inter- personal, and personality-related predictors of extradyadic sex". *Archives of Sexual Behavior*, 40 (5): 971–982.
- Mearns, J., (1991). "Coping with a breakup: Negative mood regulation expectancies and depression following the end of a romantic relationship". *Journal of Personality and Social Psychology*, 60 (2): 327–334.
- Mileham, B. L. A., (2007). "Online Infidelity in Internet Chat Rooms: An Ethnographic Exploration". *Computers in Human Behavior*, 23: 11–31.
- Milrad, R., (1999). "Coaddictive recovery: Early recovery issues for spouses of sex addicts". *Sexual Addiction & Compulsivity*, 6: 125–136.
- Munsch, C. L., (2015). "Her Support, His Support: Money, Masculinity, and Marital Infidelity. *American Sociological Review*, 80 (3): 469 - 495.
- Neumann, M. G., (2008). *The Truth About Cheating: Why Men Stray and What You Can Do to Prevent It*. John Wiley & Sons.
- Olson, M. M.; Russell, C. S.; Higgins-Kessler, M. & Miller, R. B., (2002). "Emotional processes following disclosure of an extramarital affair". *Journal of Marital & Family Therapy*, 28: 423-434.
- Olson, M. M.; Russell, C. S.; Higgins-Kessler, M. & Miller, R. B., (2002). "Emotional processes following disclosure of an extramarital affair". *Journal of Marital and Family Therapy*, 28: 423–434.
- Paetzold, R. L.; Rholes, W. S. & Andrus, J. L., (2017). "A Bayesian analysis of the link between adult disorganized attachment and dissociative symptoms". *Personality and Individual Differences*, 107, 17–22.

- Peluso, P. R.; Spina, P., (2008). "Understanding infidelity: Pitfalls and lessons for couple counselors". *The Family Journal*, 16: 324-327.
- Previti, D. & Amato, P. R., (2004). "Is infidelity a cause or a consequence of poor marital quality?". *Journal of Social and Personal Relationships*, 21 (2): 217-230.
- Prins, K. S.; Buunk, B. P. & Van Yperen, N. W., (1993). "Equity, normative disapproval and extramarital relationships". *Journal of Social and Personal Relationships*, 10: 39-53.
- Sandelowski, M. & Barroso, J., (2007). *Handbook for Synthesizing Qualitative Research*. New York: Springer Publishing Company.
- Schade, L. C. & Sandberg, J. G., (2012). "Healing the attachment injury of marital infidelity using Emotionally Focused Couples Therapy: A case illustration". *The American Journal of Family Therapy*, 40 (5): 434-444.
- Schmitt, D. P., (2003). "Universal sex differences in the desire for sexual variety: Tests from 52 nations, 6 continents, and 13 islands". *Journal of Personality and Social Psychology*, 85 (1): 85-104.
- Shackelford, T. K. & Buss, D. M., (1997). "Anticipation of marital dissolution as a consequence of spousal infidelity". *Journal of Social and Personal Relationships*, 14 (6): 793-808.
- Shaw, A. M.; Rhoades, G. K.; Allen, E. S.; Stanley, S. M. & Markman, H. J., (2013). "Predictors of extradyadic sexual involvement in unmarried opposite-sex relationships". *Journal of Sex Research*, 50 (6): 598-610.
- Shrout, M. R. & Weigel, D. J., (2018). "Infidelity's aftermath: Appraisals, mental health, and health-compromising behaviors following a partner's infidelity". *Journal of Social and Personal Relationships*, 35(8): 1067-1091.
- Shrout, M. R. & Weigel, D. J., (2020). "Coping with infidelity: The moderating role of self-esteem". *Personality and Individual Differences*, 154: 1-7.
- Spring, J., (1996). *After the affair: Healing the pain and rebuilding trust when a partner has been unfaithful*. New York, NY: Harper Collins.
- Sweeny, M. M. & Horwitz, A. V., (2001). "Infidelity, initiation, and the emotional climate of divorce: Are there implications for mental health?". *Journal of Health and Social Behavior*, 42 (3): 295-309.
- Tagler, M. J., (2013). "Sex Differences in Attitudes toward Partner Infidelity". *Evolutionary Psychology*, 11(4): 821-832.

- Thompson, A. P., (1983). "Extramarital sex: A review of the research literature". *The Journal of Sex Research*, 19 (1): 1–22.
- Timmermans, E.; De Caluwé, E.; & Alexopoulos, C., (2018). "Why are you cheating on tinder? Exploring users' motives and (dark) personality traits". *Computers in Human Behavior*, 89: 129–139.
- Treas, J. & Giesen, D., (2000). "Sexual Infidelity among Married and Cohabiting Americans". *Journal of Marriage and Family*, 62 (1): 48–60.
- Vandello, J. A. & Cohen, D., (2003). "Male honor and female fidelity: Implicit cultural scripts that perpetuate domestic violence". *Journal of Personality and Social Psychology*, 84 (5): 997–1010.
- Walsh, D. & Downe, S., (2004). "Meta-Synthesis Method for Qualitative Research: A Literature Review". *Journal of Advanced Nursing*, 50(2): 204 – 211.
- Whisman, M. A.; Dixon, A. E. & Johnson, B., (1997). "Therapists' perspectives of couple problems and treatment issues in couple therapy". *Journal of Family Psychology*, 11: 361-366.
- Whisman, M. A.; Gordon, K. C. & Chatav, Y., (2007). "Predicting sexual infidelity in a population-based sample of married individuals". *Journal of Family Psychology*, 21 (2): 320–324.
- Whitty, M. T., (2005). "The Realness of Cybercheating: Men's and Women's Representations of Unfaithful Internet Relationships". *Social Science Computer Review*, 23 (1): 57 – 67.
- Wilson, M. & Daly, M., (1992). "The man who mistook his wife for a chattel". In: J. H. Barkow, L. Cosmides, & J. Tooby (Eds.), *The adapted mind: Evolutionary psychology and the generation of culture* (Pp: 289–322). New York, NY: Oxford University Press.